Program

wychowawczo-profilaktyczny

2026/2027

Zespół Szkół i Placówek nr 1 w Katowicach

Podstawa prawna:

Program wychowawczo-profilaktyczny opracowano na podstawie:

1. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalonej przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjętej przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisanej przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483, z późn. zm.);
2. Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. nr 120, poz. 526);
3. Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 881, z późn. zm.);
4. Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2026 r. poz. 820, z późn. zm.), w szczególności art. 26 oraz art. 84 ust. 2 pkt 1;
5. Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz. U. z 2026 r. poz. 515, z późn. zm.);
6. Ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 978, z późn. zm.);
7. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 917, z późn. zm.);
8. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.);
9. Ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1162, z późn. zm.);
10. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1939, z późn. zm.);
11. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1673, z późn. zm.);
12. Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jednolity: Dz. U. z 2026 r. poz. 110, z późn. zm.);
13. Rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz szkoły policealnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 378, z późn. zm.);
14. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1798, z późn. zm.);
15. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2572, z późn. zm.);
16. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1449, z późn. zm.);

17. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2736, z późn. zm.) – w zakresie organizacji pracy szkoły.

I.Preambuła:

Wychowanie jest świadomym, opartym na relacjach i wartościach procesem wspierania każdego ucznia w jego integralnym rozwoju fizycznym, poznawczym, emocjonalnym, psychicznym, społecznym, moralnym i duchowym oraz przygotowania go do odpowiedzialnego życia osobistego, rodzinnego, społecznego i obywatelskiego. Rodzina pozostaje pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym, a szkoła wspomaga rodziców w realizacji tej roli, budując współpracę opartą na dialogu, zaufaniu i trosce o dobro dziecka. Zgodnie z założeniami Reformy 26 „Kompas Jutra" szkoła tworzy środowisko bezpieczne, wymagające, wspierające i przyjazne rozwojowi, w którym uczeń kieruje się wartościami, rozwija sprawczość, odpowiedzialność, krytyczne i kreatywne myślenie, umiejętność współpracy, rozwiązywania problemów oraz dbania o siebie i innych. Szczególne znaczenie mają: dobrostan i zdrowie psychiczne, fizyczne i społeczne, budowanie odporności społecznej, przeciwdziałanie przemocy i uzależnieniom, higiena cyfrowa, bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z internetu oraz sztucznej inteligencji, a także kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych, prospołecznych i proekologicznych. Program jest realizowany przez całą społeczność szkolną oraz systematycznie dostosowywany do wyników corocznej diagnozy potrzeb uczniów, czynników chroniących i czynników ryzyka.

CEL GŁÓWNY

„Rozwijanie sprawczości i odpowiedzialności uczniów oraz budowanie bezpiecznej, odpornej i współpracującej społeczności szkolnej".

Głównym celem wychowawczym szkoły w roku szkolnym 2026/2027 jest wspieranie ucznia w stawaniu się osobą sprawczą, odpowiedzialną i odporną psychicznie oraz społecznie, która zna swoje możliwości, potrafi podejmować świadome decyzje i przewidywać ich konsekwencje, dba o zdrowie, dobrostan i bezpieczeństwo własne oraz innych, buduje relacje oparte na szacunku, empatii i dialogu, konstruktywnie radzi sobie z trudnościami i konfliktami, odpowiedzialnie korzysta z technologii cyfrowych, współpracuje z innymi oraz aktywnie angażuje się w życie klasy, szkoły i społeczności lokalnej.

II.Diagnoza potrzeb, w tym analiza zasobów szkoły oraz występujących zagrożeń:

Diagnoza potrzeb szkoły została opracowana na podstawie analizy dostępnych w szkole dokumentów, tj. Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, analizy mocnych i słabych stron pracy wychowawczej w poszczególnych klasach, analizy dzienników, analizy dokumentacji szkolnej prowadzonej przez pedagoga i psychologa, dokumentacji własnej prowadzonej przez wychowawców klas oraz rozmów i wywiadów z rodzicami oraz wniosków wynikających z podsumowania ankiet na podstawie trzech odrębnych badań ankietowych uczniów oraz nauczycieli i wychowawców

Badania dotyczyły sposobów spędzania czasu wolnego, korzystania z telefonu, internetu, mediów społecznościowych i gier, a także trudności związanych z nadmiernym lub problemowym korzystaniem z nowych technologii.
Badaniem dotyczącym czasu wolnego objęto około 99–101 uczniów, badaniem dotyczącym korzystania z nowych technologii około 104–105 uczniów, natomiast w badaniu nauczycieli i wychowawców udział wzięło 39 osób. Wyniki odnoszą się przede wszystkim do uczniów klas VI–VIII szkoły podstawowej. Dwa przekazane raporty uczniowskie dotyczące nowych technologii zawierały te same wyniki i zostały potraktowane jako jedno badanie.
Wyniki badań stanowią diagnozę potrzeb szkoły i podstawę do planowania działań profilaktycznych. Nie są diagnozą kliniczną uzależnienia ani podstawą do oceniania pojedynczych uczniów. Najbardziej niejednoznaczne wyniki, zwłaszcza dotyczące zakładów i automatów do gry, wymagają dodatkowego doprecyzowania w kolejnym badaniu.

1. Zasoby szkoły i czynniki chroniące
Wyniki badań wskazują, że szkoła posiada istotne zasoby, które mogą zostać wykorzystane w realizacji programu profilaktycznego.
Do najważniejszych zasobów i czynników chroniących należą:

- dobre relacje rówieśnicze – 74% uczniów spotyka się ze znajomymi codziennie lub kilka razy w tygodniu;
- możliwość spędzania czasu z innymi osobami poza internetem – 78% uczniów deklaruje, że zawsze lub zazwyczaj ma osobę, z którą może się spotkać;
- wysokie zadowolenie ze sposobu spędzania czasu wolnego – 80% uczniów ocenia je jako bardzo dobre lub raczej dobre;
- zainteresowanie sportem, ruchem, muzyką, spacerami, jazdą na rowerze lub rolkach, hobby i twórczością;
- gotowość części uczniów do podejmowania aktywności bez telefonu i internetu – 60% uczniów łatwo lub bardzo łatwo znajduje przyjemne zajęcie offline;
- dostrzeganie przez uczniów miejsc, w których można ciekawie spędzać czas ze znajomymi;
- rodzina i bliskie osoby jako najczęściej rozpoznawane źródło pomocy – 92 uczniów wskazało rodzica lub inną bliską osobę;
- obecność wychowawców, pedagoga, psychologa i nauczycieli podejmujących rozmowy indywidualne z uczniami;
- możliwość współpracy szkoły z rodzicami oraz kierowania uczniów do specjalistycznej pomocy;
- możliwość organizowania zajęć sportowych, kół zainteresowań, wyjść, działań klasowych i inicjatyw uczniowskich.

Zasoby te powinny stanowić podstawę działań profilaktycznych. Program nie powinien koncentrować się wyłącznie na zakazach i ostrzeganiu przed zagrożeniami, ale powinien wzmacniać relacje, aktywność fizyczną, zainteresowania, samodzielność uczniów i poczucie przynależności do grupy.
Badania wskazują również, że część dostępnych zasobów lokalnych może być wykorzystywana w niewystarczającym stopniu. Uczniowie częściej wskazują dom, boisko i miejsca rekreacyjne, natomiast rzadziej bibliotekę, dom kultury lub świetlicę. Warto więc rozpoznać, czy przyczyną jest brak informacji, niedostosowane godziny zajęć, niewystarczająca oferta czy brak działań odpowiadających zainteresowaniom uczniów.
2. Najważniejsze potrzeby uczniów:

Najważniejszą potrzebą jest rozwijanie umiejętności samoregulacji cyfrowej. 73% uczniów przynajmniej czasami korzysta z telefonu lub internetu dłużej, niż planowało, a 57% próbowało ograniczyć korzystanie z urządzeń. Oznacza to, że uczniowie dostrzegają trudności, ale nie zawsze potrafią samodzielnie skutecznie zmienić swoje nawyki.

Uczniowie potrzebują:

- umiejętności planowania czasu ekranowego;
- rozpoznawania sytuacji utraty kontroli nad korzystaniem z telefonu, internetu lub gier;
- ćwiczenia kończenia aktywności cyfrowej i robienia przerw;
- ograniczania powiadomień i innych rozpraszaczy;
- rozwijania równowagi między aktywnością online i offline;
- podejmowania odpowiedzialnych decyzji dotyczących własnych nawyków;
- wzmacniania samodzielności i sprawczości.

Drugim ważnym obszarem jest higiena cyfrowa, sen, koncentracja i wykonywanie obowiązków. Wśród skutków korzystania z urządzeń uczniowie najczęściej wskazywali:

- odkładanie obowiązków – około 40%;
- zbyt późne chodzenie spać – około 33%;
- zbyt krótki sen – około 16%;
- trudności z nauką lub koncentracją – około 13%;
- mniej czasu na sport i zainteresowania – około 13%.

W związku z tym konieczne jest prowadzenie działań dotyczących wieczornej rutyny, wyciszania urządzeń, planowania nauki, odpoczynku, snu oraz ochrony uwagi.

Kolejnym obszarem wymagającym działań jest korzystanie z mediów społecznościowych. 67% uczniów przynajmniej czasami sprawdza media społecznościowe lub powiadomienia bez konkretnego powodu, a około 51% doświadcza trudności z ograniczeniem korzystania z tych mediów.

Uczniowie potrzebują wiedzy i umiejętności dotyczących:

- FOMO, czyli obawy przed pominięciem ważnych informacji lub wydarzeń;
- porównywania się z innymi osobami;
- wpływu polubień, komentarzy i liczby obserwujących na samopoczucie;
- rozpoznawania treści manipulacyjnych, szkodliwych i dezinformujących;
- reagowania na hejt, przemoc słowną i presję grupy;
- krytycznego i odpowiedzialnego korzystania z informacji;
- ochrony prywatności i bezpieczeństwa w internecie.

3. Gry i ryzyko finansowe

Istotnym obszarem profilaktyki powinno być korzystanie z gier oraz zachowania związane z pieniędzmi. 35% uczniów gra codziennie lub prawie codziennie, a 54% gra co najmniej trzy dni w tygodniu. Około 41% uczniów przynajmniej czasami gra dłużej, niż planowało, a około 21% deklaruje, że z powodu grania zdarza się zaniedbywać sen, naukę lub obowiązki.

Wyniki dotyczące zakładów sportowych, zakładów e-sportowych i aktywności określonych w ankiecie jako automaty do gry wymagają dodatkowego wyjaśnienia, ponieważ uczniowie mogli różnie rozumieć te pojęcia. Mimo to uzasadniają przeprowadzenie działań dotyczących:

- mechanizmów uzależniających stosowanych w grach;
- mikropłatności i zakupów w aplikacjach;
- loot boxów i losowych nagród;
- przedmiotów cyfrowych i handlu wirtualnego;
- zakładów sportowych i e-sportowych;
- ryzyka finansowego;
- rozpoznawania utraty kontroli;
- konsekwencji ukrywania problemu przed dorosłymi.

4. Zasoby i potrzeby nauczycieli oraz wychowawców

Nauczyciele i wychowawcy oceniają skalę problemu jako większą niż sami uczniowie. 54% badanych uważa, że problem nadmiernego korzystania z nowych technologii dotyczy znacznej grupy lub większości uczniów. 87% nauczycieli spotkało się w ostatnim roku szkolnym z co najmniej jednym przypadkiem utrudnionego funkcjonowania ucznia w związku z korzystaniem z telefonu, internetu, mediów społecznościowych lub gier.

Kadra najczęściej obserwuje:

- problemy z koncentracją;
- trudność z zakończeniem korzystania z telefonu lub internetu;
- zaniedbywanie obowiązków;
- mniejsze zaangażowanie w inne aktywności;
- senność i zmęczenie;
- negatywny wpływ mediów społecznościowych na samopoczucie.

Jednocześnie tylko 31% nauczycieli ocenia swoje przygotowanie do rozpoznawania problemów związanych z uzależnieniami behawioralnymi jako dobre lub bardzo dobre, natomiast 51% określa je jako średnie.

Najważniejsze potrzeby kadry dotyczą:

- rozpoznawania sygnałów problemowego korzystania z technologii;
- prowadzenia pierwszej rozmowy z uczniem;

- rozmowy z rodzicem bez obwiniania i zawstydzania;
- reagowania na FOMO, hejt i presję społeczną;
- rozpoznawania ryzyka związanego z grami, mikropłatnościami i zakładami;
- znajomości szkolnej ścieżki pomocy;
- zasad kierowania ucznia do pedagoga, psychologa lub specjalisty.

5. Występujące zagrożenia

Na podstawie wyników badań zidentyfikowano następujące zagrożenia:

- nadmierne i trudne do kontrolowania korzystanie z telefonu i internetu;
- przekraczanie planowanego czasu korzystania z urządzeń;
- późne zasypianie, niewystarczająca ilość snu i zmęczenie;
- odkładanie obowiązków szkolnych i domowych;
- trudności z koncentracją i uczeniem się;
- nawykowe sprawdzanie powiadomień;
- presja społeczna i FOMO;
- porównywanie się z innymi osobami w mediach społecznościowych;
- długie sesje grania i trudność z przerwaniem gry;
- ograniczenie aktywności fizycznej i zainteresowań;
- kontakt z zakładami, mikropłatnościami i innymi mechanizmami finansowymi;
- wstyd i obawa przed oceną;
- obawa przed reakcją rodziców lub opiekunów;
- brak wiedzy części uczniów, do kogo można zwrócić się po pomoc;
- różnica między samooceną uczniów a obserwacjami kadry;
- niewystarczające przygotowanie części dorosłych do wczesnego reagowania.

Wśród uczniów główną barierą w korzystaniu z pomocy jest wstyd – wskazało go około 43% badanych. Około 28% obawia się oceny lub wyśmiania, a około 22% reakcji rodziców lub opiekunów. Dlatego szkoła powinna zadbać o spokojny, wspierający i niestygmatyzujący sposób prowadzenia rozmów.

6. Powiązanie diagnozy z kierunkami „Kompasu Jutra”

Wnioski z diagnozy są zgodne z kierunkami reformy „Kompas Jutra”, która akcentuje rozwijanie kompetencji praktycznych, samodzielności, krytycznego myślenia, edukacji medialnej oraz bezpiecznego funkcjonowania uczniów w środowisku cyfrowym.

W programie profilaktycznym należy zatem uwzględnić:

- rozwijanie praktycznych umiejętności zarządzania czasem;

- kształtowanie samodzielności i odpowiedzialności za własne decyzje;
- naukę rozpoznawania wpływu technologii na sen, koncentrację i samopoczucie;
- krytyczną ocenę informacji i treści publikowanych w internecie;
- bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznościowych;
- przeciwdziałanie presji grupy, hejtowi i wykluczeniu;
- rozwijanie kompetencji społecznych i komunikacyjnych;
- wzmacnianie aktywności fizycznej, zainteresowań i relacji offline;
- wykorzystywanie ćwiczeń, projektów, samoobserwacji i działań praktycznych;
- zapewnienie uczniom łatwego dostępu do pomocy.

7. Wnioski do realizacji programu profilaktycznego

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy przyjmuje się następujące priorytety:

1. Rozwijanie samoregulacji cyfrowej i umiejętności ograniczania czasu ekranowego.
2. Kształtowanie higieny cyfrowej, prawidłowych nawyków związanych ze snem oraz ochroną koncentracji.
3. Edukacja dotycząca bezpiecznego i krytycznego korzystania z mediów społecznościowych.
4. Rozpoznawanie FOMO, presji rówieśniczej, porównywania się i wpływu treści internetowych na samopoczucie.
5. Profilaktyka problemowego grania, mikropłatności, loot boxów, zakładów i ryzyka finansowego.
6. Wzmacnianie aktywności fizycznej, relacji rówieśniczych, zainteresowań i atrakcyjnych form spędzania czasu offline.
7. Upowszechnianie informacji o szkolnych i pozaszkolnych źródłach pomocy.
8. Ograniczanie wstydu i obawy przed oceną poprzez prowadzenie rozmów z uczniami w sposób spokojny i wspierający.
9. Podnoszenie kompetencji nauczycieli i rodziców w zakresie rozpoznawania sygnałów problemowego korzystania z nowych technologii.
10. Zapewnienie indywidualnej pomocy uczniom, u których występuje utrata kontroli, pogorszenie funkcjonowania, problemy ze snem, nauką, relacjami lub samopoczuciem.

Działania profilaktyczne powinny mieć charakter powszechny, ale jednocześnie szkoła powinna stworzyć możliwość indywidualnego wsparcia dla uczniów potrzebujących dodatkowej pomocy. Szczólną uwagę należy poświęcić klasom VI–VIII, ponieważ większość wyników ankietowych pochodziła z tej grupy wiekowej.

Najważniejszym zadaniem szkoły jest połączenie edukacji cyfrowej, edukacji zdrowotnej, wzmacniania relacji i aktywności offline. Program powinien pomagać uczniom nie tylko unikać zagrożeń, ale również rozwijać umiejętność podejmowania dobrych decyzji, organizowania własnego czasu, dbania o zdrowie psychiczne i fizyczne oraz korzystania z pomocy w sytuacji trudności.

Diagnoza będzie podstawą do planowania działań profilaktycznych w roku szkolnym 2026/2027 oraz do późniejszej ewaluacji programu. Pod koniec roku szkolnego zaleca się powtórzenie wybranych pytań ankietowych, aby ocenić zmianę w zakresie korzystania z technologii, jakości snu, koncentracji, znajomości źródeł pomocy i udziału uczniów w aktywnościach offline.

Uczniowie mają dobre relacje rówieśnicze, korzystają z aktywności ruchowych i w większości są zadowoleni ze sposobu spędzania czasu wolnego. Są to ważne czynniki chroniące, które warto wykorzystać w działaniach profilaktycznych.
Jednocześnie znaczna część uczniów ma trudność z kontrolowaniem czasu korzystania z telefonu, mediów społecznościowych i gier. Najczęściej wskazywane skutki to odkładanie obowiązków, późne zasypianie i trudności z koncentracją. Nauczyciele oceniają skalę problemu jako większą niż sami uczniowie.
Szczególnej uwagi wymagają gry, zakłady, mikropłatności i inne mechanizmy finansowe w środowisku cyfrowym. Uczniowie często deklarują kontakt z tymi aktywnościami, podczas gdy kadra rzadko je obserwuje i omawia.
Najważniejsze dane

Wynik	Znaczenie
74 procent	spotyka się ze znajomymi codziennie lub kilka razy w tygodniu
80 procent	jest zadowolonych ze sposobu spędzania czasu wolnego
73 procent	przynajmniej czasami korzysta z telefonu lub internetu dłużej niż planowało
57 procent	próbowało ograniczyć korzystanie z telefonu lub internetu
40 procent	wskazuje odkładanie obowiązków jako skutek korzystania
54 procent nauczycieli	uważa że problem dotyczy znacznej grupy lub większości uczniów

Wyniki stanowią diagnozę potrzeb, a nie rozpoznanie uzależnienia.

Priorytetowe potrzeby profilaktyczne

Potrzeba	Zakres
Samoregulacja cyfrowa	planowanie czasu, kończenie aktywności i zarządzanie powiadomieniami
Sen i koncentracja	wieczorna rutyna, wyciszanie urządzeń i ograniczanie rozpraszaczy
Media społecznościowe	FOMO, porównywanie się, wpływ polubień i ochrona samopoczucia
Gry i ryzyko finansowe	przerwy, limity, mikropłatności, loot boxy i zakłady
Pomoc	jasna ścieżka zgłoszenia, rozmowa bez oceniania i współpraca z rodziną
Kompetencje dorosłych	rozpoznawanie sygnałów problemu i prowadzenie pierwszej rozmowy

Cel główny Zwiększenie zdolności uczniów do bezpiecznego i świadomego korzystania z technologii przy jednoczesnym wzmacnianiu snu, koncentracji, relacji, aktywności offline i gotowości do korzystania z pomocy.

Cel	Oczekiwana zmiana	Działania
1 Samoregulacja cyfrowa	uczeń rozpoznaje własne nawyki i potrafi zaplanować ograniczenia	warsztaty o czasie ekranowym i powiadomieniach, tygodniowa samoobserwacja, osobisty plan równowagi online i offline
2 Sen i koncentracja	uczeń rozumie wpływ urządzeń na sen, uwagę i wykonanie zadań	zajęcia o wieczornej rutynie, wyciszaniu urządzeń, planowaniu nauki i technikach skupienia
3 Media społecznościowe	uczeń rozpoznaje FOMO, presję porównywania się i wpływ reakcji innych	godziny wychowawcze o mechanizmach platform, samopoczuciu i bezpiecznym reagowaniu na treści
4 Gry i pieniądze	uczeń rozpoznaje utratę kontroli oraz ryzyko mikropłatności i zakładów	zajęcia o przerwach, limitach, loot boxach, przedmiotach cyfrowych, zakładach i sygnałach problemu

Cel	Oczekiwana zmiana	Działania
5 Pomoc i wsparcie	uczeń zna szkolne i pozaszkolne źródła pomocy	stała informacja o pomocy, anonimowe pytania, konsultacje indywidualne i spokojna pierwsza rozmowa
6 Aktywność offline	uczniowie częściej korzystają z relacyjnych i ruchowych form czasu wolnego	wydarzenia sportowe, koła zainteresowań, wyjścia oraz inicjatywy uczniowskie
7 Kompetencje dorosłych	nauczyciele i rodzice rozpoznają sygnały problemu i reagują bez zawstydzania	szkolenie kadry, materiały dla rodziców, konsultacje przypadków i zasady kierowania do specjalistów

Zasady realizacji

- działania łączą edukację z ćwiczeniem konkretnych umiejętności
- komunikaty odnoszą się do snu, nauki, relacji i samopoczucia bez etykietowania uczniów
- zajęcia dla uczniów są uzupełnione przygotowaniem kadry i informacją dla rodziców
- uczniowie z utratą kontroli lub szkodami w funkcjonowaniu otrzymują indywidualną pomoc
- wyniki dotyczące zakładów i automatów są pogłębiane krótkim badaniem z jednoznacznymi definicjami

Harmonogram i ewaluacja

Termin	Działanie
Wrzesień i październik	przedstawienie diagnozy kadrze, ustalenie szkolnej ścieżki pomocy, zajęcia o samoregulacji, śnie i koncentracji
Listopad i grudzień	spotkanie lub materiał dla rodziców o zasadach domowych, sygnałach problemu i rozmowie bez oceniania
Styczeń do marca	zajęcia o mediach społecznościowych, grach, mikropłatnościach i zakładach oraz krótkie badanie pogłębiające
Marzec do maja	cykl aktywności offline oparty na sporcie, muzyce, wyjściach i inicjatywach uczniowskich
Cały rok	rozmowy indywidualne, konsultacje z rodziną i kierowanie do specjalistów w razie utraty kontroli lub szkód
Maj i czerwiec	powtórny pomiar wybranych wskaźników i rekomendacje na kolejny rok

Wskaźniki ewaluacji

- liczba klas, uczniów, rodziców i nauczycieli objętych działaniami
- znajomość co najmniej dwóch szkolnych lub pozaszkolnych źródeł pomocy
- częstość przekraczania planowanego czasu korzystania z urządzeń
- częstość późnego zasypiania, odkładania obowiązków i trudności z koncentracją
- częstość nawykowego sprawdzania powiadomień i trudności ograniczania mediów społecznościowych
- częstość długich sesji gier oraz kontaktu z zakładami i mikropłatnościami
- udział uczniów w działaniach ruchowych, społecznych i rozwijających zainteresowania

Sposób pomiaru

Pod koniec roku należy powtórzyć wybrane pytania z ankiety początkowej, zachowując identyczne odpowiedzi i sposób liczenia. Wyniki trzeba uzupełnić frekwencją na działaniach, krótką oceną ich przydatności oraz zbiorczą informacją o liczbie udzielonych konsultacji bez ujawniania danych wrażliwych.

Podstawa opracowania Raporty Jak spędzasz wolny czas uczniowie oraz Uzależnienia behawioralne i problemowe korzystanie z nowych technologii uczniowie oraz nauczyciele i wychowawcy przygotowane przez Zespół Europejskiego Centrum Rozwoju Kadr.

Ograniczenie Raporty nie podają pełnego sposobu doboru próby. Wyniki opisują deklaracje i obserwacje, nie stanowią diagnozy klinicznej. Najbardziej niejednoznaczne odpowiedzi dotyczące zakładów i automatów wymagają weryfikacji.

Analiza zasobów szkoły

Z dniem 1 września 2017 r., w związku z reformą systemu oświaty, Szkoła Podstawowa nr 12 im. Ignacego Jana Paderewskiego została przekształcona w Zespół Szkół i Placówek nr 1 w Katowicach.

W skład Zespołu weszły wówczas:

- Ośmioletnia Szkoła Podstawowa nr 12 im. Ignacego Jana Paderewskiego z oddziałami gimnazjalnymi;
- Miejskie Przedszkole nr 55;
- Międzyszkolny Ośrodek Sportowy.

Od 2019 r. Zespół Szkół i Placówek nr 1 w Katowicach funkcjonuje w następującym składzie:

- Ośmioletnia Szkoła Podstawowa nr 12 im. Ignacego Jana Paderewskiego;
- Miejskie Przedszkole nr 55;
- Międzyszkolny Ośrodek Sportowy.

Zmiana organizacyjna pozwoliła na stworzenie spójnej struktury obejmującej wychowanie przedszkolne, kształcenie podstawowe oraz działalność sportową. Funkcjonowanie placówek w ramach jednego Zespołu sprzyja współpracy kadry pedagogicznej, wymianie doświadczeń, lepszemu wykorzystaniu bazy dydaktycznej i sportowej oraz podejmowaniu wspólnych działań wychowawczych, profilaktycznych i środowiskowych.

Analiza zagrożeń

1. Cel i zakres analizy

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb stwierdza się, że najważniejsze zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania uczniów dotyczą nadmiernego i trudnego do kontrolowania korzystania z telefonu, internetu, mediów społecznościowych i gier.

Zagrożenia te mogą wpływać na:

- pogorszenie jakości snu;
- trudności z koncentracją i nauką;
- odkładanie obowiązków;
- ograniczenie aktywności fizycznej i zainteresowań;
- osłabienie relacji bezpośrednich;
- zwiększenie napięcia, rozdrażnienia i trudności w regulowaniu emocji;
- narażenie na hejt, presję rówieśniczą, FOMO i nieodpowiednie treści;
- podejmowanie impulsywnych zakupów, korzystanie z mikropłatności i kontakt z zakładami;
- ukrywanie problemu z powodu wstydu lub obawy przed oceną.

Szczególnej uwagi wymagają uczniowie, którzy mają trudności z przerwaniem korzystania z urządzeń, korzystają z nich dłużej niż planowali, zaniedbują sen lub obowiązki, a także uczniowie mający trudność z ograniczeniem mediów społecznościowych i gier.

Zagrożeniem dla skuteczności działań profilaktycznych jest również niedostateczne przygotowanie części dorosłych do rozpoznawania sygnałów problemowego korzystania z technologii oraz różnica między samooceną uczniów a obserwacjami nauczycieli. Uczniowie często nie zgłaszają trudności z powodu wstydu, obawy przed oceną lub przewidywanej reakcji rodziców.

Jednocześnie szkoła posiada ważne czynniki chroniące: dobre relacje rówieśnicze, zainteresowanie sportem i aktywnościami offline, obecność wychowawców, pedagoga i psychologa oraz możliwość współpracy z rodzicami.

W związku z tym działania profilaktyczne powinny koncentrować się na:

1. rozwijaniu samoregulacji cyfrowej;
2. kształtowaniu higieny snu i koncentracji;
3. bezpiecznym i krytycznym korzystaniu z mediów społecznościowych;
4. profilaktyce problemowego grania i ryzyka finansowego;
5. wzmacnianiu relacji, aktywności fizycznej i zainteresowań;
6. rozwijaniu edukacji medialnej i praktycznych kompetencji uczniów zgodnie z kierunkami „Kompasu Jutra”;
7. zapewnieniu uczniom jasnej i bezpiecznej ścieżki uzyskania pomocy;
8. podnoszeniu kompetencji nauczycieli i rodziców.

Analiza zagrożeń wskazuje, że program powinien łączyć działania powszechne dla całej społeczności szkolnej z indywidualnym wsparciem dla uczniów, u których występuje utrata kontroli lub negatywne skutki korzystania z nowych technologii.

Tryb postępowania w sytuacjach trudnych

1. Cel i zasady postępowania

Celem procedury jest zapewnienie uczniom bezpieczeństwa, szybkie rozpoznanie sytuacji trudnej, ograniczenie jej skutków oraz udzielenie adekwatnej pomocy uczniowi, jego rodzinie i innym osobom zaangażowanym w zdarzenie.

Przez sytuację trudną rozumie się w szczególności:

- przemoc fizyczną, psychiczną, słowną lub seksualną;
- cyberprzemoc, hejt, nękanie, szantaż lub rozpowszechnianie wizerunku;
- zagrożenie zdrowia lub życia ucznia;
- samookaleczenie, próbę samobójczą lub myśli samobójcze;
- posiadanie lub używanie substancji psychoaktywnych;
- stan nietrzeźwości lub odurzenia;
- poważny konflikt rówieśniczy lub agresję;
- problemowe korzystanie z telefonu, internetu, mediów społecznościowych lub gier;
- zachowania związane z mikropłatnościami, zakładami lub innym ryzykiem finansowym;
- podejrzenie przemocy domowej, zaniedbania lub krzywdzenia dziecka;
- ujawnienie przez ucznia treści zagrażających jego bezpieczeństwu lub zdrowiu psychicznemu.

W postępowaniu należy kierować się następującymi zasadami:

1. bezpieczeństwo ucznia ma pierwszeństwo przed oceną jego zachowania;
2. należy reagować na każdą informację o możliwym zagrożeniu;
3. uczeń powinien zostać wysłuchany spokojnie, bez zawstydzania i obwiniania;
4. nie należy obiecywać uczniowi całkowitej tajemnicy, jeżeli ujawnione informacje wskazują na zagrożenie jego życia, zdrowia lub bezpieczeństwa;
5. informacje należy przekazywać wyłącznie osobom, które są odpowiedzialne za udzielenie pomocy;
6. rozmowy z uczniem należy prowadzić indywidualnie, z poszanowaniem jego godności i prawa do prywatności;
7. szkoła nie stawia diagnozy klinicznej, lecz rozpoznaje sygnały zagrożenia i organizuje pomoc;
8. działania muszą być zgodne ze statutem szkoły, Standardami Ochrony Małoletnich oraz obowiązującymi przepisami.

2. Ogólny schemat postępowania

Każdy pracownik szkoły, który zauważy sytuację trudną albo otrzyma informację o takim zdarzeniu, powinien:

1. **Zareagować i zapewnić bezpieczeństwo** – przerwać zachowanie zagrażające uczniowi, odseparować osoby, jeżeli jest to konieczne, i udzielić podstawowej pomocy.
2. **Wysłuchać ucznia lub osoby zgłaszającej** – ustalić podstawowe fakty, nie sugerować odpowiedzi i nie prowadzić przesłuchania.
3. **Poinformować wychowawcę, pedagoga, psychologa lub dyrektora** – informację należy przekazać niezwłocznie, a w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia natychmiast.
4. **Ocenić poziom zagrożenia** – ustalić, czy potrzebna jest pilna pomoc medyczna, wezwanie służb, kontakt z rodzicami lub uruchomienie procedury ochrony małoletnich.
5. **Udokumentować zdarzenie** – sporządzić krótką notatkę zawierającą datę, miejsce, osoby uczestniczące, opis faktów, podjęte działania i osoby poinformowane.
6. **Poinformować rodziców lub opiekunów prawnych**, z wyjątkiem sytuacji, w których mogłoby to zwiększyć zagrożenie dla dziecka albo jest sprzeczne z obowiązującymi procedurami.
7. **Ustalić plan dalszego wsparcia** – wskazać osoby odpowiedzialne za kontakt z uczniem, rodziną i specjalistami.
8. **Monitorować sytuację** – sprawdzić, czy zagrożenie ustało, czy uczeń czuje się bezpiecznie oraz czy zaplanowana pomoc jest realizowana.

3. Sytuacja bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia

W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia ucznia, w szczególności ciężkiego urazu, próby samobójczej, poważnego samookaleczenia, użycia broni lub niebezpiecznego przedmiotu, ciężkiego zatrucia albo gwałtownej przemocy, należy:

1. natychmiast wezwać pomoc pod numerem 112 lub 999;
2. nie pozostawiać ucznia samego;
3. odsunąć inne osoby i zabezpieczyć miejsce zdarzenia, o ile można to zrobić bez narażania siebie;
4. udzielić pierwszej pomocy w zakresie posiadanych umiejętności;
5. niezwłocznie powiadomić dyrektora;
6. skontaktować się z rodzicami lub opiekunami prawnymi;
7. zabezpieczyć informacje i dokumentację dotyczącą zdarzenia;
8. po zakończeniu interwencji ustalić plan dalszej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W przypadku podejrzenia myśli samobójczych lub samookaleczeń należy potraktować wypowiedź ucznia poważnie, nie bagatelizować jej i nie pozostawiać ucznia bez opieki do czasu przekazania go osobie odpowiedzialnej lub służbom.

4. Przemoc, agresja i konflikt rówieśniczy

W przypadku przemocy lub agresji należy:

1. przerwać zdarzenie i zapewnić bezpieczeństwo osobie poszkodowanej;
2. rozdzielić uczestników, jeżeli nadal istnieje ryzyko dalszej agresji;
3. powiadomić wychowawcę, pedagoga, psychologa lub dyrektora;

4. przeprowadzić rozmowy z uczestnikami osobno;
5. wysłuchać osoby poszkodowanej i udzielić jej wsparcia;
6. poinformować rodziców lub opiekunów prawnych;
7. ustalić konsekwencje zgodne ze statutem szkoły;
8. objąć pomocą psychologiczno-pedagogiczną zarówno osobę pokrzywdzoną, jak i – w razie potrzeby – sprawcę;
9. monitorować relacje w klasie i zapobiegać odwetowi lub dalszemu wykluczeniu.

Nie należy zmuszać osoby pokrzywdzonej do wspólnej rozmowy ze sprawcą ani do natychmiastowego pojednania. Rozmowa naprawcza może odbyć się dopiero wtedy, gdy uczeń czuje się bezpiecznie i gdy jej przeprowadzenie jest uzasadnione.

5. Cyberprzemoc i zagrożenia w internecie

W przypadku cyberprzemocy, gróźb, nękania, szantażu, publikowania obraźliwych treści, rozpowszechniania wizerunku lub niebezpiecznych kontaktów w internecie należy:

1. wysłuchać ucznia i udzielić mu wsparcia;
2. poinformować wychowawcę, pedagoga, psychologa i dyrektora;
3. zabezpieczyć dowody, w szczególności zrzuty ekranu, wiadomości, adresy stron, daty i godziny zdarzeń;
4. nie usuwać dowodów przed ich zabezpieczeniem;
5. nie przekazywać dalej kompromitujących lub szkodliwych materiałów;
6. pomóc uczniowi w zabezpieczeniu konta, zmianie hasła i ograniczeniu kontaktu ze sprawcą;
7. ustalić, czy sprawcą jest uczeń szkoły;
8. poinformować rodziców lub opiekunów prawnych;
9. zastosować konsekwencje przewidziane w statucie szkoły;
10. rozważyć powiadomienie Policji lub innych właściwych służb, jeżeli zdarzenie może stanowić naruszenie prawa albo zagraża bezpieczeństwu dziecka;
11. objąć ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną i monitorować jego sytuację.

W przypadku ujawnienia nagich lub intymnych zdjęć osoby małoletniej należy niezwłocznie zabezpieczyć informacje, powiadomić dyrektora i postępować zgodnie z procedurami ochrony małoletnich oraz przepisami prawa.

6. Podejrzenie przemocy domowej lub krzywdzenia dziecka

Jeżeli uczeń ujawnia przemoc, zaniedbanie lub inne krzywdzenie w domu albo pracownik szkoły zauważa niepokojące sygnały, należy:

1. wysłuchać ucznia spokojnie i bez oceniania;
2. nie podważać jego relacji i nie sugerować odpowiedzi;
3. nie prowadzić samodzielnego dochodzenia ani nie konfrontować dziecka z osobą podejrzewaną o krzywdzenie;
4. sporządzić notatkę zawierającą fakty i dokładne słowa ucznia;
5. przekazać informację dyrektorowi lub osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich;

6. uruchomić właściwą procedurę ochrony dziecka;
7. powiadomić odpowiednie instytucje, jeżeli wymagają tego przepisy lub poziom zagrożenia;
8. zapewnić uczniowi pomoc psychologiczno-pedagogiczną i poczucie bezpieczeństwa.

7. Problemowe korzystanie z telefonu, internetu, mediów społecznościowych lub gier

W przypadku zauważenia problemowego korzystania z technologii należy:

1. przeprowadzić spokojną rozmowę z uczniem o skutkach zachowania dla snu, nauki, relacji i samopoczucia;
2. unikać etykietowania ucznia i używania określeń sugerujących diagnozę;
3. ustalić, czy występuje utrata kontroli, zaniedbywanie obowiązków lub pogorszenie funkcjonowania;
4. poinformować wychowawcę, pedagoga lub psychologa;
5. skontaktować się z rodzicami lub opiekunami prawnymi;
6. ustalić indywidualny plan wsparcia, obejmujący między innymi higienę cyfrową, sen, naukę i aktywność offline;
7. w razie potrzeby skierować rodzinę do poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innego specjalisty;
8. ustalić termin kolejnej rozmowy i monitorować zmianę funkcjonowania ucznia.

Wobec ucznia nie należy stosować wyłącznie zakazów i kar. Działania powinny rozwijać samoregulację, odpowiedzialność i umiejętność korzystania z pomocy.

8. Podejrzenie używania substancji psychoaktywnych lub stan nietrzeźwości

W przypadku podejrzenia, że uczeń posiada, używa lub znajduje się pod wpływem alkoholu, narkotyków albo innych substancji psychoaktywnych, należy:

1. zapewnić uczniowi bezpieczeństwo i nie pozostawiać go bez opieki;
2. poinformować dyrektora, pedagoga lub psychologa;
3. w przypadku zagrożenia zdrowia wezwać pomoc medyczną pod numerem 112 lub 999;
4. powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych;
5. nie przeprowadzać samodzielnego przeszukania ucznia w sposób naruszający jego godność;
6. zabezpieczyć znalezione przedmioty zgodnie z procedurami szkoły;
7. udokumentować zdarzenie;
8. ustalić dalszą pomoc i działania wychowawcze;
9. w razie potrzeby zawiadomić właściwe służby.

9. Ujawnienie myśli samobójczych lub samookaleczeń

W przypadku ujawnienia przez ucznia myśli samobójczych, planu samobójczego lub samookaleczeń należy:

1. potraktować informację poważnie;
2. pozostać z uczniem i zapewnić mu spokojne miejsce;

3. nie pozostawiać go samego do czasu przekazania opieki odpowiedniej osobie;
4. poinformować dyrektora, pedagoga lub psychologa;
5. skontaktować się z rodzicami lub opiekunami prawnymi;
6. w przypadku bezpośredniego zagrożenia wezwać 112 lub 999;
7. ograniczyć dostęp do przedmiotów lub środków, którymi uczeń mógłby zrobić sobie krzywdę, jeżeli można to zrobić bez narażania siebie lub ucznia;
8. ustalić dalszą konsultację specjalistyczną;
9. sporządzić dokumentację i monitorować sytuację ucznia.

Nie wolno bagatelizować wypowiedzi typu „nie chce mi się żyć", „wszyscy mieliby beze mnie lepiej" lub „chcę zniknąć", nawet jeżeli uczeń przedstawia je jako żart.

10. Postępowanie po zdarzeniu

Po zakończeniu interwencji szkoła powinna:

- ustalić, czy uczeń nadal jest bezpieczny;
- zaplanować pomoc psychologiczno-pedagogiczną;
- poinformować osoby odpowiedzialne za dalszą pracę z uczniem;
- ustalić zasady współpracy z rodzicami;
- monitorować sytuację ucznia i klasy;
- ocenić, czy konieczne są działania wobec całej klasy lub społeczności szkolnej;
- przeanalizować, czy należy zmienić organizację pracy, zasady korzystania z urządzeń albo działania profilaktyczne;
- przechowywać dokumentację zgodnie z zasadami ochrony danych osobowych.

11. Odpowiedzialność pracowników szkoły

- Każdy pracownik szkoły ma obowiązek reagować na sytuację zagrażającą uczniowi i przekazać informację osobie odpowiedzialnej.
- Wychowawca rozpoznaje sytuację klasy, utrzymuje kontakt z uczniem i rodzicami oraz współpracuje ze specjalistami.
- Pedagog i psycholog udzielają wsparcia, prowadzą rozmowy, pomagają w ocenie sytuacji i planują dalszą pomoc.
- Dyrektor koordynuje interwencję, podejmuje decyzje organizacyjne, kontaktuje się z właściwymi służbami i odpowiada za dokumentację.
- Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich koordynuje postępowanie w przypadkach podejrzenia krzywdzenia dziecka oraz dba o zgodność działań z obowiązującymi standardami.
- Rodzice lub opiekunowie prawni są włączani w działania, o ile nie zwiększa to zagrożenia dla ucznia.

Niniejszy tryb postępowania ma charakter ogólny i powinien być stosowany łącznie ze statutem szkoły, Standardami Ochrony Małoletnich, procedurami bezpieczeństwa, zasadami udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz innymi obowiązującymi w szkole dokumentami.

Cele szczegółowe programu

1. Rozwijanie sprawczości i odpowiedzialności uczniów

Celem jest wspieranie uczniów w rozwijaniu wiary we własne możliwości oraz podejmowaniu odpowiedzialnych decyzji.
W szczególności program zakłada:

- wspieranie uczniów w poznawaniu własnych możliwości, zainteresowań, talentów i mocnych stron;
- budowanie poczucia własnej wartości i wiary we własne możliwości;
- rozwijanie umiejętności wyznaczania celów i planowania ich realizacji;
- uczenie podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji;
- rozwijanie umiejętności przewidywania konsekwencji własnych działań;
- kształtowanie odpowiedzialności za siebie, swoje zachowanie i podejmowane wybory;
- rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów;
- uczenie radzenia sobie z trudnościami, niepowodzeniami i popełnianymi błędami;
- kształtowanie wytrwałości, samodzielności i gotowości do podejmowania nowych wyzwań;
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestniczenia w życiu klasy i szkoły.

2. Wychowanie społeczne i budowanie współpracującej społeczności szkolnej

Celem jest rozwijanie relacji opartych na szacunku, empatii, odpowiedzialności i współpracy.
W szczególności program zakłada:

- rozwijanie poczucia przynależności do rodziny, klasy, szkoły i społeczności lokalnej;
- kształtowanie empatii, życzliwości i wzajemnego szacunku;
- rozwijanie odpowiedzialności za innych członków społeczności;
- uczenie kulturalnego zachowania się w szkole, domu, miejscach publicznych i internecie;
- rozwijanie umiejętności komunikowania się i aktywnego słuchania;
- kształtowanie umiejętności współpracy, dzielenia się zadaniami i odpowiedzialności za wspólny rezultat;
- rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów w sposób pokojowy i konstruktywny;
- uczenie wyznaczania i respektowania granic osobistych;
- kształtowanie poszanowania godności, zdrowia, własności i wizerunku innych osób;
- rozwijanie opiekuńczego stosunku do koleżanek i kolegów;
- integrowanie zespołów klasowych i przeciwdziałanie wykluczeniu;
- rozwijanie integracji z osobami z niepełnosprawnościami;
- kształtowanie gotowości do udzielania pomocy i reagowania na krzywdę;

- promowanie szkoły wolnej od przemocy, wulgaryzmów, wandalizmu i dyskryminacji;
- rozwijanie odpowiedzialności za siebie, grupę, rodzinę, szkołę i społeczeństwo;
- kształtowanie zdrowego współzawodnictwa i umiejętności współpracy;
- rozwijanie koleżeństwa, wzajemnej pomocy i życzliwości podczas nauki i zabawy;
- kształtowanie szacunku do rodziców, członków rodziny i osób starszych;
- poznawanie praw i obowiązków dziecka oraz roli dziecka w rodzinie;
- wzmacnianie współpracy szkoły z domem rodzinnym.

3. Wychowanie obywatelskie, patriotyczne i prospołeczne

Celem jest kształtowanie tożsamości lokalnej i narodowej oraz przygotowanie uczniów do aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym.

W szczególności program zakłada:

- kształtowanie szacunku do Rzeczypospolitej Polskiej, jej historii, symboli narodowych i tradycji;
- rozwijanie więzi z krajem ojczystym;
- kształtowanie poczucia dumy narodowej w oparciu o znajomość historii, kultury i osiągnięć Polski;
- rozwijanie tożsamości lokalnej, regionalnej i narodowej;
- kształtowanie postaw demokratycznych, obywatelskich i prospołecznych;
- rozwijanie szacunku dla języka ojczystego, historii, tradycji i dziedzictwa kulturowego;
- poznawanie historii, tradycji i dorobku regionu;
- kultywowanie regionalnych obrzędów, zwyczajów i tradycji nawiązujących do życia przodków;
- rozwijanie wiedzy o Patronie Szkoły oraz kształtowanie szacunku dla jego działalności i wartości;
- uświadamianie znaczenia świąt i rocznic narodowych;
- rozwijanie samorządności uczniowskiej;
- zachęcanie do wolontariatu i działań na rzecz dobra wspólnego;
- rozwijanie aktywnego udziału uczniów w życiu szkoły i społeczności lokalnej;
- kształtowanie poczucia solidarności, odpowiedzialności społecznej i gotowości do pomocy innym;
- promowanie postawy szacunku dla pokoju, dialogu i współpracy między ludźmi i narodami;
- budowanie odpowiedzialności za dobre imię rodziny, klasy, szkoły i społeczności lokalnej.

4. Wychowanie prozdrowotne i wzmacnianie dobrostanu

Celem jest rozwijanie troski o zdrowie fizyczne, psychiczne i społeczne oraz kształtowanie umiejętności dbania o własny dobrostan.

W szczególności program zakłada:

- promowanie zdrowego stylu życia;

- rozwijanie świadomości znaczenia aktywności fizycznej, właściwego odżywiania, nawodnienia, snu i odpoczynku;
- kształtowanie prawidłowej postawy ciała i dbałości o sprawność fizyczną;
- zachęcanie do uprawiania sportu i aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu;
- wspieranie realizacji założeń programu „Szkoła Promująca Zdrowie”;
- realizowanie treści edukacji zdrowotnej, w tym dotyczących dojrzewania i zmian zachodzących w okresie dorastania;
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji;
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, napięciem i trudnymi emocjami;
- rozwijanie odporności psychicznej i umiejętności szukania wsparcia;
- budowanie poczucia własnej wartości i akceptacji siebie;
- rozwijanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy;
- uświadamianie psychospołecznych aspektów zdrowia;
- uczenie radzenia sobie z negatywnymi reakcjami własnymi i innych osób;
- rozwijanie szacunku i akceptacji wobec osób z niepełnosprawnościami;
- promowanie zachowań służących zdrowiu własnemu i innych osób.

5. Zapewnianie bezpieczeństwa i profilaktyka zachowań ryzykownych

Celem jest kształtowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych oraz ograniczanie zachowań zagrażających zdrowiu i prawidłowemu rozwojowi.

W szczególności program zakłada:

- kształtowanie odpowiedzialności za własne bezpieczeństwo i bezpieczeństwo innych osób;
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania zagrożeń w szkole, domu, przestrzeni publicznej i internecie;
- uczenie właściwego reagowania w sytuacjach trudnych i kryzysowych;
- przeciwdziałanie przemocy fizycznej, psychicznej, słownej i seksualnej;
- przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, hejtowi i wykluczeniu;
- przeciwdziałanie dyskryminacji i mowie nienawiści;
- rozwijanie umiejętności szukania pomocy i zgłaszania sytuacji zagrażających bezpieczeństwu;
- prowadzenie profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych;
- przeciwdziałanie używaniu alkoholu, narkotyków, dopalaczy, papierosów i e-papierosów;
- przeciwdziałanie używaniu napojów energetycznych przez dzieci i młodzież;
- prowadzenie profilaktyki uzależnień behawioralnych;
- przeciwdziałanie problemowemu korzystaniu z telefonu, internetu, mediów społecznościowych i gier;
- rozwijanie wiedzy o zagrożeniach związanych z hazardem, zakładami, mikropłatnościami i innymi zachowaniami ryzykownymi;
- kształtowanie umiejętności odmawiania i podejmowania bezpiecznych decyzji;

- rozwijanie wiedzy o zasadach ochrony zdrowia i życia;
- kształtowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo w ruchu drogowym oraz podczas wypoczynku.

6. Wychowanie ekologiczne i odpowiedzialność za środowisko

Celem jest rozwijanie szacunku dla przyrody oraz gotowości do podejmowania praktycznych działań na rzecz ochrony środowiska.

W szczególności program zakłada:

- kształtowanie szacunku dla przyrody, zwierząt i środowiska naturalnego;
- rozwijanie świadomości ekologicznej i klimatycznej;
- kształtowanie odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego;
- rozwijanie gotowości do podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody;
- kształtowanie nawyku oszczędzania wody i energii elektrycznej;
- ograniczanie ilości odpadów;
- wdrażanie zasad segregowania śmieci;
- uświadamianie korzyści wynikających z ponownego wykorzystania i zagospodarowania surowców wtórnych;
- kształtowanie zasad zrównoważonego rozwoju;
- mobilizowanie uczniów do ochrony przyrody w najbliższym otoczeniu;
- rozwijanie odpowiedzialnego stosunku do zwierząt;
- angażowanie uczniów w praktyczne działania ekologiczne na terenie szkoły i w społeczności lokalnej.

7. Wychowanie cyfrowe i medialne

Celem jest przygotowanie uczniów do bezpiecznego, świadomego, krytycznego, etycznego i odpowiedzialnego funkcjonowania w środowisku cyfrowym.

W szczególności program zakłada:

- rozwijanie higieny cyfrowej;
- kształtowanie równowagi między aktywnością online i offline;
- rozwijanie umiejętności planowania czasu korzystania z urządzeń;
- kształtowanie odpowiedzialności za własne zachowanie w internecie;
- przygotowanie uczniów do ochrony prywatności, danych osobowych i wizerunku;
- uczenie bezpiecznego korzystania z telefonu, internetu, mediów społecznościowych i gier;
- przeciwdziałanie cyberprzemocy, hejtowi i niebezpiecznym kontaktom w sieci;
- rozwijanie krytycznej oceny informacji;
- rozpoznawanie manipulacji, dezinformacji, fałszywych wiadomości i treści szkodliwych;
- rozwijanie umiejętności odpowiedzialnego korzystania ze środków upowszechniania informacji;
- kształtowanie zasad komunikacji i kultury wypowiedzi w internecie;

- rozwijanie świadomości wpływu mediów społecznościowych na emocje, samoocenę i relacje;
- uczenie odpowiedzialnego, etycznego i świadomego korzystania z narzędzi sztucznej inteligencji;
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania sytuacji, w których korzystanie z technologii zaczyna szkodzić zdrowiu, nauce lub relacjom;
- kształtowanie umiejętności reagowania na zagrożenia cyfrowe i zgłaszania ich osobom dorosłym.

8. Wychowanie do wartości i uczestnictwa w kulturze

Celem jest rozwijanie systemu wartości, wrażliwości moralnej, estetycznej i kulturalnej oraz odpowiedzialnego uczestnictwa w kulturze.
W szczególności program zakłada:

- wprowadzanie uczniów w świat wartości, takich jak wolność, odpowiedzialność, prawda, dobro, piękno, sprawiedliwość i solidarność;
- rozwijanie wrażliwości moralnej i umiejętności dokonywania wyborów zgodnych z wartościami;
- kształtowanie szacunku dla drugiego człowieka;
- rozwijanie wrażliwości estetycznej i kulturalnej;
- rozwijanie zainteresowania literaturą, sztuką, muzyką, teatrem i tradycją;
- uwrażliwianie uczniów na odbiór dóbr kultury;
- rozwijanie zamiłowania do czytelnictwa;
- doskonalenie wrażliwości językowej;
- kształtowanie umiejętności kulturalnego i odpowiedzialnego posługiwania się językiem;
- poznawanie i ochrona dziedzictwa kulturowego;
- rozwijanie odpowiedzialności za pamiątki kultury narodowej;
- kształtowanie szacunku dla dóbr kultury i miejsc pamięci;
- rozwijanie twórczej aktywności uczniów;
- przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu kulturalnym.

9. Rozwijanie kompetencji potrzebnych do uczenia się i funkcjonowania w przyszłości

Celem jest rozwijanie kompetencji, które umożliwią uczniom skuteczne uczenie się, współpracę, rozwiązywanie problemów oraz elastyczne funkcjonowanie w zmieniającym się świecie.
W szczególności program zakłada:

- rozwijanie krytycznego i kreatywnego myślenia;
- kształtowanie ciekawości poznawczej;
- rozwijanie samodzielności w zdobywaniu wiedzy i umiejętności;
- doskonalenie umiejętności komunikowania się;
- rozwijanie umiejętności współpracy;
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów;

- rozwijanie umiejętności planowania, organizowania i oceniania własnej pracy;
- wykorzystywanie pracy projektowej i działań interdyscyplinarnych;
- łączenie wiedzy teoretycznej z doświadczeniami praktycznymi;
- rozwijanie umiejętności poszukiwania, selekcjonowania i wykorzystywania informacji;
- kształtowanie umiejętności samooceny i refleksji;
- wykorzystywanie informacji zwrotnej do doskonalenia własnej pracy;
- rozwijanie umiejętności prezentowania własnych pomysłów i rezultatów pracy;
- przygotowanie do uczenia się przez całe życie;
- rozwijanie kompetencji potrzebnych do odpowiedzialnego funkcjonowania w przyszłości.

10. Wspieranie samopoznania oraz świadomych wyborów edukacyjnych i zawodowych

Celem jest pomoc uczniom w poznawaniu własnych zainteresowań, uzdolnień, predyspozycji i potrzeb oraz w planowaniu dalszej drogi edukacyjnej i zawodowej.

W szczególności program zakłada:

- pomaganie uczniom w rozpoznawaniu własnych zainteresowań i uzdolnień;
- rozwijanie świadomości własnych predyspozycji, potrzeb i ograniczeń;
- budowanie realistycznego obrazu własnych możliwości;
- rozwijanie umiejętności planowania własnej drogi edukacyjnej;
- poznawanie różnych zawodów i środowisk pracy;
- rozwijanie wiedzy o możliwościach dalszego kształcenia;
- kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji dotyczących dalszego rozwoju;
- rozwijanie odpowiedzialności za własną przyszłość;
- rozwijanie umiejętności prezentowania swoich mocnych stron;
- przygotowanie uczniów do świadomego wyboru szkoły ponadpodstawowej i kierunku kształcenia;
- łączenie zainteresowań i uzdolnień ucznia z planowaniem przyszłości edukacyjnej i zawodowej.

11. Zapewnianie wsparcia dostosowanego do potrzeb każdego ucznia

Celem jest zapewnienie każdemu uczniowi warunków do bezpiecznego rozwoju oraz pomocy odpowiedniej do jego potrzeb edukacyjnych, emocjonalnych, społecznych i zdrowotnych.

W szczególności program zakłada:

- systematyczne rozpoznawanie potrzeb rozwojowych, edukacyjnych, emocjonalnych i społecznych uczniów;
- rozpoznawanie indywidualnych możliwości, trudności i zasobów uczniów;
- wzmacnianie czynników chroniących;
- ograniczanie czynników ryzyka;

- zapewnianie pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- wspieranie uczniów doświadczających trudności emocjonalnych, rodzinnych, edukacyjnych lub społecznych;
- tworzenie warunków do bezpiecznego zgłaszania problemów;
- zapewnienie uczniom dostępu do wychowawcy, pedagoga, psychologa i innych osób wspierających;
- współpracę z rodzicami lub opiekunami prawnymi;
- współpracę nauczycieli i specjalistów w planowaniu pomocy;
- współpracę z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz innymi instytucjami wspierającymi szkołę;
- dostosowywanie działań do indywidualnych potrzeb ucznia;
- przeciwdziałanie stygmatyzacji, wykluczeniu i dyskryminacji;
- monitorowanie sytuacji ucznia i skuteczności udzielanego wsparcia;
- zapewnienie szczególnej ochrony uczniom znajdującym się w sytuacji kryzysowej lub zagrożenia.

Podsumowanie celów programu

Realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego powinna prowadzić do tego, aby uczeń:

- znał swoje możliwości, potrzeby i mocne strony;
- potrafił wyznaczać cele i podejmować odpowiedzialne decyzje;
- umiał współpracować, komunikować się i rozwiązywać konflikty;
- szanował siebie, innych ludzi, rodzinę, szkołę, tradycję i środowisko;
- dbał o zdrowie fizyczne, psychiczne i społeczne;
- potrafił rozpoznawać zagrożenia i szukać pomocy;
- bezpiecznie i odpowiedzialnie korzystał z technologii;
- krytycznie oceniał informacje i rozpoznawał manipulację;
- aktywnie uczestniczył w życiu klasy, szkoły i społeczności lokalnej;
- rozwijał zainteresowania i kompetencje potrzebne w przyszłości;
- potrafił planować własną drogę edukacyjną i zawodową;
- wiedział, gdzie i w jaki sposób może uzyskać pomoc.

IV.Wizja Szkoły:

Rada Pedagogiczna i Dyrekcja Szkoły Podstawowej nr 12 wchodzącej w skład Zespołu Szkół i Placówek nr 1 w Katowicach systematycznie podejmują działania na rzecz rozwoju szkoły oraz podnoszenia jakości jej pracy. Wspólnie analizują potrzeby i możliwości uczniów, rozpoznają

ich zainteresowania, uzdolnienia, trudności oraz oczekiwania rodziców, a następnie dostosowują ofertę edukacyjną, wychowawczą i profilaktyczną do zmieniających się warunków oraz wyzwań współczesnego świata.
Szkoła dąży do tworzenia bezpiecznego, przyjaznego i sprzyjającego rozwojowi środowiska, w którym każdy uczeń jest traktowany z szacunkiem, a jego indywidualne możliwości i potrzeby są uwzględniane w procesie kształcenia i wychowania. Podejmowane działania służą rozwijaniu samodzielności, odpowiedzialności, sprawczości, kreatywności, kompetencji społecznych i cyfrowych, a także kształtowaniu postaw prozdrowotnych, obywatelskich, patriotycznych i ekologicznych.
Nauczyciele, we współpracy z rodzicami i opiekunami prawnymi, wspierają uczniów w rozwijaniu umiejętności odpowiednich do ich wieku, możliwości psychofizycznych i etapu rozwoju. Pobudzają naturalną aktywność poznawczą uczniów, zachęcają ich do samodzielnego i odpowiedzialnego uczenia się, podejmowania inicjatywy oraz poszukiwania własnych sposobów rozwiązywania problemów. Tworzą warunki do wyrażania własnych myśli, opinii, emocji i przeżyć, rozwijania zainteresowań oraz aktywnego uczestnictwa w życiu klasy, szkoły i społeczności lokalnej.
Wspólne działania Dyrekcji, Rady Pedagogicznej, rodziców, uczniów i pracowników szkoły służą budowaniu społeczności opartej na wzajemnym szacunku, współpracy, odpowiedzialności i trosce o dobro każdego ucznia.

V.Misja Szkoły:

Nasza Szkoła opiera swoje działania na wartościach, które wyznaczają kierunek pracy wychowawczej, edukacyjnej i profilaktycznej: patriotyzmie, mądrości, uczciwości, szacunku, odpowiedzialności, tolerancji, solidarności i otwartości na drugiego człowieka. Wartości te są obecne zarówno w procesie nauczania, jak i w codziennym życiu szkoły, relacjach między uczniami, nauczycielami, pracownikami szkoły i rodzicami.
Wspieramy indywidualny rozwój każdego ucznia, dostrzegając jego potrzeby, możliwości, zainteresowania, uzdolnienia oraz trudności. Tworzymy warunki do rozwijania samodzielności, sprawczości, kreatywności, krytycznego myślenia i odpowiedzialności za własne decyzje. Dbamy o to, aby każdy uczeń czuł się w szkole bezpieczny, akceptowany i ważny, niezależnie od swoich możliwości, sytuacji rodzinnej, pochodzenia, wyznania, stanu zdrowia czy indywidualnych cech.
Wspólnie z rodzicami i opiekunami prawnymi przygotowujemy uczniów do pełnienia ważnych ról społecznych, obywatelskich i zawodowych. Rozwijamy umiejętność współpracy, komunikowania się, rozwiązywania problemów, podejmowania decyzji oraz odpowiedzialnego korzystania z nowych technologii. Kształtujemy postawy szacunku dla rodziny, szkoły, ojczyzny, tradycji, środowiska naturalnego i drugiego człowieka. Zachęcamy uczniów do aktywnego uczestnictwa w życiu klasy, szkoły i społeczności lokalnej, w tym do działań samorządowych, wolontariatu i inicjatyw na rzecz dobra wspólnego.
Działamy w przekonaniu, że wychowanie i wykształcenie są nierozerwalne i wzajemnie się uzupełniają. Wiedza i umiejętności powinny iść w parze z dojrzałością emocjonalną, odpowiedzialnością, wrażliwością społeczną oraz umiejętnością dokonywania właściwych wyborów. Dlatego

proces edukacyjny łączymy z kształtowaniem charakteru, rozwijaniem kompetencji społecznych, troską o zdrowie psychiczne i fizyczne oraz przygotowaniem uczniów do samodzielnego, odpowiedzialnego i wartościowego życia.

VI.Model Absolwenta:

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 12 w Zespole Szkół i Placówek nr 1 w Katowicach jest osobą samodzielną, odpowiedzialną, empatyczną, ciekawą świata i przygotowaną do dalszej nauki oraz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Potrafi korzystać ze zdobytej wiedzy w sytuacjach praktycznych, dba o swoje zdrowie i bezpieczeństwo, szanuje innych ludzi, środowisko naturalne, tradycję i dziedzictwo kulturowe.

Uczeń wie i zna:

- jakie są jego prawa i obowiązki oraz jakie zasady obowiązują w rodzinie, szkole i społeczności lokalnej;
- jak rozpoznawać swoje mocne strony, zainteresowania, potrzeby i możliwości;
- jak wyznaczać cele, planować ich realizację i przewidywać konsekwencje własnych decyzji;
- jak zachować się w sytuacjach trudnych, konfliktowych, kryzysowych i zagrażających bezpieczeństwu;
- do kogo może zwrócić się o pomoc w szkole, domu i poza szkołą;
- jak rozpoznawać przemoc, cyberprzemoc, hejt, wykluczenie, dyskryminację i inne formy krzywdzenia;
- dlaczego należy szanować godność, granice osobiste, prywatność i wizerunek innych osób;
- jakie znaczenie dla prawidłowego rozwoju mają aktywność fizyczna, zdrowe odżywianie, nawodnienie, sen i odpoczynek;
- jak dbać o zdrowie fizyczne, psychiczne i społeczne;
- jak rozpoznawać i nazywać emocje oraz jakie sposoby radzenia sobie ze stresem są bezpieczne i skuteczne;
- podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy;
- jakie zagrożenia wiążą się z używaniem alkoholu, narkotyków, dopalaczy, papierosów, e-papierosów, napojów energetycznych i innych substancji psychoaktywnych;
- jakie zagrożenia wiążą się z problemowym korzystaniem z telefonu, internetu, mediów społecznościowych, gier, mikropłatności, zakładów i hazardu;
- czym jest higiena cyfrowa i dlaczego ważna jest równowaga między aktywnością online i offline;
- jak chronić swoje dane osobowe, prywatność, wizerunek i bezpieczeństwo w internecie;
- jak rozpoznawać manipulację, dezinformację, fałszywe informacje i treści szkodliwe;
- jak odpowiedzialnie, etycznie i bezpiecznie korzystać z nowych technologii, w tym z narzędzi sztucznej inteligencji;
- jakie znaczenie mają rodzina, przyjaźń, współpraca, wzajemna pomoc, solidarność i odpowiedzialność za innych;
- jak rozwiązywać konflikty i jak reagować na krzywdę drugiego człowieka;

- jakie znaczenie mają patriotyzm, szacunek dla ojczyzny, języka ojczystego, symboli narodowych, historii i tradycji;
- historię i znaczenie Patrona Szkoły;
- tradycje i zwyczaje regionalne oraz najważniejsze elementy dziedzictwa kulturowego;
- znaczenie świąt i rocznic narodowych;
- dlaczego należy chronić przyrodę i dbać o środowisko naturalne;
- zasady oszczędzania wody i energii, segregowania odpadów i ograniczania zanieczyszczeń;
- jak wykorzystywać zdobytą wiedzę i umiejętności do kontynuowania nauki;
- jakie są jego zainteresowania, uzdolnienia i predyspozycje;
- jakie możliwości dalszego kształcenia i rozwoju zawodowego może w przyszłości wykorzystać.

Uczeń umie:

- podejmować świadome, właściwe i odpowiedzialne decyzje;
- oceniać możliwe konsekwencje własnych działań;
- radzić sobie z trudnościami, niepowodzeniami i popełnianymi błędami;
- rozpoznawać własne emocje i wyrażać je w sposób akceptowany społecznie;
- mówić o swoich potrzebach, problemach i granicach;
- zachowywać się odpowiedzialnie w różnych sytuacjach, również trudnych i stresujących;
- komunikować się z innymi w sposób kulturalny, jasny i pełen szacunku;
- współpracować w grupie i przyjmować odpowiedzialność za powierzone zadania;
- rozwiązywać konflikty bez przemocy i podejmować próby porozumienia;
- reagować na przemoc, cyberprzemoc, hejt, wykluczenie i krzywdę innych osób;
- dbać o własne bezpieczeństwo oraz bezpieczeństwo innych;
- stosować zasady zdrowego stylu życia;
- organizować czas nauki, odpoczynku, aktywności fizycznej i korzystania z urządzeń cyfrowych;
- zachować równowagę między aktywnością online i offline;
- krytycznie oceniać informacje i korzystać z różnych źródeł wiedzy;
- rozpoznawać treści manipulacyjne, dezinformację i zagrożenia w internecie;
- wykorzystywać wiedzę w sytuacjach praktycznych i życiowych;
- planować własną pracę i monitorować jej efekty;
- przyjmować informację zwrotną i wykorzystywać ją do dalszego rozwoju;
- troszczyć się o środowisko i podejmować działania na rzecz ochrony przyrody;
- szanować rodzinę, szkołę, tradycję, kulturę, symbole narodowe i dziedzictwo lokalne.

Uczeń potrafi:

- umiejętnie zorganizować własną pracę i naukę;
- wyznaczać sobie cele oraz planować sposób ich osiągnięcia;
- samodzielnie poszukiwać informacji, selekcjonować je i wykorzystywać;
- korzystać ze zdobytej wiedzy w praktyce;
- rozwiązywać problemy z wykorzystaniem myślenia krytycznego i kreatywnego;
- pracować metodą projektu i łączyć wiedzę z różnych dziedzin;
- dokonywać samooceny i wyciągać wnioski z własnych doświadczeń;
- korzystać z informacji zwrotnej;
- współpracować z innymi i dzielić się odpowiedzialnością za wspólne zadania;
- pełnić różne role w zespole;
- słuchać innych i szanować odmienne poglądy;
- wyrażać swoje zdanie w sposób kulturalny i asertywny;
- wyznaczać własne granice i respektować granice innych osób;
- prosić o pomoc, gdy napotyka trudności;
- zgłaszać problemy dotyczące własnego bezpieczeństwa lub bezpieczeństwa innych;
- korzystać ze wsparcia wychowawcy, pedagoga, psychologa, nauczycieli, rodziców i innych osób dorosłych;
- zastosować podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy;
- właściwie reagować w sytuacjach zagrożenia;
- bezpiecznie korzystać z internetu, telefonu, mediów społecznościowych i narzędzi cyfrowych;
- chronić swoje dane, hasła, prywatność i wizerunek;
- korzystać z narzędzi sztucznej inteligencji w sposób świadomy, etyczny i odpowiedzialny;
- aktywnie i ciekawie organizować swój czas wolny;
- wybierać zdrowe, bezpieczne i rozwijające formy wypoczynku;
- uczestniczyć w życiu klasy, szkoły i społeczności lokalnej;
- angażować się w działania samorządowe, wolontariat i inicjatywy na rzecz dobra wspólnego;
- szanować przyrodę, oszczędzać zasoby i podejmować praktyczne działania ekologiczne;
- korzystać z dóbr kultury i aktywnie uczestniczyć w wydarzeniach kulturalnych;
- rozpoznawać własne zainteresowania i planować dalszą drogę edukacyjną;
- wykorzystywać swoje mocne strony w planowaniu przyszłości.

Uczeń jest:

- człowiekiem ciekawym świata, otwartym na wiedzę i nowe doświadczenia;

- samodzielny, sprawczy i odpowiedzialny za własne decyzje;
- uczciwy, prawdomówny i godny zaufania;
- kulturalny, empatyczny, tolerancyjny i wrażliwy na potrzeby innych;
- asertywny i potrafiący wyrażać swoje zdanie z poszanowaniem innych osób;
- kreatywny, wytrwały i gotowy do podejmowania nowych wyzwań;
- zdolny do współpracy i odpowiedzialnego funkcjonowania w grupie;
- szanujący rodzinę, szkołę, rówieśników, osoby dorosłe i osoby z niepełnosprawnościami;
- odpowiedzialny za swoje zdrowie, bezpieczeństwo i dobre samopoczucie;
- świadomy zagrożeń związanych z substancjami psychoaktywnymi i zachowaniami ryzykownymi;
- odpowiedzialny i bezpieczny w świecie cyfrowym;
- krytyczny wobec informacji i odporny na manipulację;
- aktywny fizycznie i zainteresowany zdrowym stylem życia;
- wrażliwy na piękno, kulturę, sztukę i tradycję;
- szanujący przyrodę i odpowiedzialny za środowisko;
- świadomy swoich korzeni, historii, tradycji i przynależności narodowej;
- dumny z dziedzictwa swojego regionu i kraju;
- gotowy do udzielania pomocy i reagowania na krzywdę;
- aktywny w życiu klasy, szkoły i społeczności lokalnej;
- gotowy do dalszego uczenia się, rozwijania zainteresowań i planowania własnej przyszłości.

VII.Ceremoniał i tradycje Szkoły:

Tradycje szkoły

1. Tradycje szkoły stanowią ważny element jej tożsamości oraz integrują uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły, rodziców i absolwentów. Każdy uczeń ma prawo poznawać historię Szkoły Podstawowej nr 12 im. Ignacego Jana Paderewskiego, jej patrona, najważniejsze wydarzenia, osiągnięcia oraz znaczenie szkoły dla środowiska lokalnego.
2. Wychowawcy i nauczyciele wprowadzają nowych uczniów w historię, symbole, zwyczaje i tradycje szkoły. Przekazują wiedzę o ważnych uroczystościach, rocznicach, wydarzeniach szkolnych oraz postaciach związanych z dziejami placówki i regionu.
3. Uczniowie, poprzez udział w uroczystościach, apelach, wydarzeniach kulturalnych, sportowych, patriotycznych i środowiskowych, poznają i współtworzą tradycje szkoły. Szacunek do szkolnych zwyczajów wyraża się w godnym zachowaniu, dbałości o dobre imię szkoły, poszanowaniu jej symboli oraz aktywnym włączaniu się w życie społeczności szkolnej.

4. Każdy uczeń powinien mieć możliwość nie tylko poznawania tradycji szkoły, ale również ich rozwijania i przekazywania kolejnym pokoleniom. Kultywowanie tradycji sprzyja budowaniu poczucia przynależności, odpowiedzialności, więzi ze szkołą oraz szacunku dla jej dorobku i wartości.

Ceremoniał szkoły

1. Ceremoniał szkolny stanowi integralną część tradycji i kultury organizacyjnej szkoły. Jest związany z kalendarzem uroczystości państwowych, szkolnych i środowiskowych oraz określa zasady organizowania i przeprowadzania najważniejszych wydarzeń z życia szkoły. Ceremoniał jest również ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego, ponieważ kształtuje szacunek do symboli narodowych, tradycji szkoły, patrona, wspólnoty szkolnej i wartości prezentowanych podczas uroczystości.
2. Udział uczniów w uroczystościach szkolnych jest ważnym elementem życia szkoły i służy kształtowaniu postaw patriotycznych, społecznych, kulturalnych i obywatelskich. Uczniowie uczestniczą w wydarzeniach zgodnie z opracowanym kalendarzem uroczystości oraz dbają o godne zachowanie, kulturę słowa i właściwą postawę.
3. Podczas uroczystości państwowych, patriotycznych i szkolnych uczniowie występują w stroju galowym. Strój galowy powinien mieć kolorystykę granatowo-białą lub czarno-białą i być dostosowany do charakteru wydarzenia. Wychowawcy przekazują uczniom i rodzicom informacje dotyczące uroczystości oraz zasad obowiązujących podczas ich trwania.

Kalendarz uroczystości i imprez szkolnych

W kalendarzu uroczystości i imprez szkolnych mogą znajdować się w szczególności:

- rozpoczęcie roku szkolnego;
- Dzień Edukacji Narodowej;
- pasowanie na ucznia klasy pierwszej;
- uroczystości związane z Dniem Wszystkich Świętych i pamięcią o zmarłych;
- Narodowe Święto Niepodległości;
- andrzejki;
- mikołajki;
- spotkania wigilijne i jasełka;
- bal karnawałowy oraz dyskoteki szkolne;
- Dzień Babci i Dziadka;
- obchody Święta Konstytucji 3 Maja;
- Dzień Matki i Dzień Ojca;
- Dzień Dziecka;
- festyn rodzinny;
- uroczystości związane z patronem szkoły;

- wydarzenia sportowe, kulturalne i artystyczne;
- akcje charytatywne, wolontariackie i ekologiczne;
- zakończenie roku szkolnego.

Kalendarz może być uzupełniany o wydarzenia wynikające z bieżących potrzeb szkoły, ważnych rocznic, inicjatyw uczniowskich, działań środowiskowych oraz kalendarza miejskiego i państwowego.

Organizacja uroczystości

1. Akademie, apele, przedstawienia i inne uroczystości szkolne odbywają się zgodnie ze scenariuszami przygotowanymi przez nauczycieli lub zespoły nauczycieli odpowiedzialne za dane wydarzenie. W przygotowanie uroczystości, w miarę możliwości i stosownie do wieku, włączani są uczniowie, którzy mogą pełnić funkcje prowadzących, występujących, wolontariuszy, członków pocztu sztandarowego, obsługi technicznej lub zespołów artystycznych.

Organizatorzy uroczystości dbają o:

- zgodność wydarzenia z charakterem uroczystości;
- poszanowanie symboli narodowych i szkolnych;
- odpowiednią oprawę słowną, muzyczną i plastyczną;
- bezpieczeństwo uczestników;
- dostosowanie formy wydarzenia do wieku i możliwości uczniów;
- kształtowanie atmosfery szacunku, wspólnoty i odpowiedzialności.

2. Uroczystościom szkolnym może towarzyszyć oprawa plastyczna przygotowana przez uczniów i nauczycieli, w szczególności gazetki, wystawy, dekoracje, prezentacje i ekspozycje tematyczne.

3. Informacje o uroczystościach i imprezach szkolnych przekazywane są uczniom, rodzicom i pracownikom szkoły za pośrednictwem przyjętych w szkole kanałów komunikacji. Relacje fotograficzne, filmowe lub tekstowe z wydarzeń mogą być publikowane na stronie internetowej szkoły lub w innych szkolnych materiałach informacyjnych z zachowaniem obowiązujących zasad ochrony wizerunku, danych osobowych i prywatności uczniów.

4, Rodzice i opiekunowie prawni są informowani o planowanych uroczystościach oraz, w miarę możliwości, zapraszani do udziału w ich przygotowaniu i realizacji. Mogą wspierać szkołę organizacyjnie, rzeczowo lub materialnie, zgodnie z przyjętymi zasadami i na zasadzie dobrowolności. Współpraca z rodzicami służy integracji społeczności szkolnej oraz wzmacnianiu więzi między szkołą, rodziną i środowiskiem lokalnym.

VIII. Zasady współpracy z rodzicami:

1. Rodzice i opiekunowie prawni są pierwszymi i najważniejszymi wychowawcami dziecka.
2. Szkoła respektuje ich prawa, odpowiedzialność oraz pierwszeństwo w wychowaniu, a swoje działania podejmuje z poszanowaniem obowiązujących przepisów prawa, praw dziecka i dobra ucznia.

3. Wychowanie, kształcenie i profilaktyka są wspólnym zadaniem rodziny i szkoły. Rodzice, nauczyciele, wychowawcy, specjaliści i dyrekcja współpracują na rzecz wszechstronnego rozwoju ucznia, jego bezpieczeństwa, zdrowia psychicznego i fizycznego, samodzielności oraz przygotowania do odpowiedzialnego funkcjonowania w życiu społecznym, edukacyjnym i zawodowym.
4. Współpraca szkoły z rodzicami opiera się na:
   - wzajemnym szacunku, zaufaniu, życzliwości i poszanowaniu godności każdej osoby;
   - podmiotowym traktowaniu ucznia oraz uwzględnianiu jego potrzeb, możliwości, zainteresowań i sytuacji życiowej;
   - wspólnej odpowiedzialności za proces wychowania, edukacji i profilaktyki;
   - regularnej, otwartej i dwustronnej komunikacji;
   - przekazywaniu informacji w sposób jasny, rzetelny, terminowy i dostosowany do potrzeb rodziców;
   - poszanowaniu prawa rodziców do wyrażania opinii i współdecydowania w sprawach dotyczących życia szkoły;
   - poszanowaniu kompetencji nauczycieli i specjalistów w zakresie organizacji procesu kształcenia, wychowania i pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
   - wspólnym rozwiązywaniu problemów oraz poszukiwaniu rozwiązań służących dobru dziecka;
   - ochronie prywatności, danych osobowych i wizerunku uczniów;
   - przeciwdziałaniu przemocy, dyskryminacji, wykluczeniu i stygmatyzacji;
   - zapewnieniu uczniom bezpieczeństwa w szkole, w domu i w środowisku cyfrowym.

Zadania rodziców i opiekunów prawnych

Rodzice i opiekunowie prawni:

- wspierają dziecko w nauce, rozwijaniu zainteresowań i budowaniu samodzielności;
- pomagają dziecku w organizacji czasu, odpoczynku i obowiązków;
- motywują do podejmowania wysiłku, radzenia sobie z trudnościami i wyciągania wniosków z popełnianych błędów;
- kształtują w domu postawy szacunku, uczciwości, odpowiedzialności, tolerancji i troski o innych;
- wspierają zdrowy styl życia, aktywność fizyczną, prawidłowe odżywianie, odpowiednią ilość snu i odpoczynek;
- rozmawiają z dzieckiem o emocjach, relacjach, bezpieczeństwie i sytuacjach trudnych;
- wspierają dziecko w bezpiecznym i odpowiedzialnym korzystaniu z telefonu, internetu, mediów społecznościowych i narzędzi sztucznej inteligencji;
- reagują na sygnały przemocy, cyberprzemocy, uzależnień, kryzysu emocjonalnego lub innych zachowań zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu;
- utrzymują kontakt z wychowawcą, nauczycielami i specjalistami;
- uczestniczą w zebraniach, konsultacjach, warsztatach i innych formach współpracy;
- przekazują szkole informacje istotne dla bezpieczeństwa, zdrowia i prawidłowego funkcjonowania dziecka;
- współpracują ze szkołą w sytuacjach wymagających dodatkowej pomocy lub indywidualnego wsparcia;

- wspierają dziecko w planowaniu dalszej drogi edukacyjnej i rozwijaniu jego zainteresowań.

Zadania szkoły

Szkoła:

- zapewnia uczniom bezpieczne, przyjazne i sprzyjające rozwojowi środowisko;
- rozpoznaje potrzeby rozwojowe, edukacyjne, emocjonalne i społeczne uczniów;
- dostosowuje działania edukacyjne, wychowawcze i profilaktyczne do potrzeb uczniów;
- wspiera rodziców w pełnieniu funkcji wychowawczej i opiekuńczej;
- udostępnia rodzicom informacje dotyczące postępów, trudności, zachowania i funkcjonowania dziecka;
- wskazuje możliwe formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalistycznej;
- organizuje konsultacje, spotkania, warsztaty i działania edukacyjne dla rodziców;
- wspiera rodziców w zakresie zdrowia psychicznego, bezpieczeństwa cyfrowego, przeciwdziałania uzależnieniom i rozwiązywania sytuacji trudnych;
- informuje rodziców o zasadach postępowania w sytuacjach kryzysowych;
- respektuje prawa rodziców i opiekunów prawnych, a jednocześnie działa zgodnie z obowiązkiem ochrony dziecka;
- włącza rodziców w tworzenie i ewaluację programu wychowawczo-profilaktycznego;
- zachęca rodziców do udziału w wydarzeniach, projektach, uroczystościach i inicjatywach szkoły;
- uwzględnia opinie rodziców przy planowaniu działań szkoły, o ile pozostają one zgodne z prawem, dobrem uczniów i zadaniami szkoły.

Formy współpracy

Współpraca szkoły z rodzicami może być realizowana poprzez:

- zebrania klasowe;
- konsultacje indywidualne;
- rozmowy z wychowawcą, nauczycielem, pedagogiem lub psychologiem;
- kontakt za pośrednictwem dziennika elektronicznego i innych przyjętych kanałów komunikacji;
- spotkania edukacyjne i warsztaty;
- dni otwarte i konsultacje tematyczne;
- wspólne uroczystości, projekty i wydarzenia szkolne;
- działania sportowe, kulturalne, ekologiczne, wolontariackie i środowiskowe;
- ankiety, badania potrzeb i konsultacje dotyczące pracy szkoły;
- współpracę z Radą Rodziców;
- udział rodziców w planowaniu i ocenie działań wychowawczych oraz profilaktycznych.

Zasady kontaktu i rozwiązywania problemów

1. Kontakty rodziców ze szkołą powinny być regularne, rzeczowe, oparte na dialogu i ukierunkowane na rozwiązanie problemu. W sytuacji trudnej strony powinny w pierwszej kolejności dążyć do spokojnego wyjaśnienia okoliczności, wysłuchania wszystkich osób oraz ustalenia dalszych działań.
2. Rozmowy dotyczące ucznia powinny odbywać się z zachowaniem poufności, poszanowaniem jego godności i ochroną danych osobowych. W sytuacjach dotyczących bezpieczeństwa, przemocy, cyberprzemocy, kryzysu psychicznego, uzależnień lub podejrzenia krzywdzenia dziecka szkoła postępuje zgodnie ze Standardami Ochrony Małoletnich oraz obowiązującymi procedurami.

Współpraca w duchu „Kompasu Jutra"

Współpraca z rodzicami wspiera kierunki rozwoju szkoły związane z „Kompasem Jutra", w szczególności:

- rozwijanie samodzielności i sprawczości uczniów;
- kształtowanie praktycznych umiejętności potrzebnych w codziennym życiu;
- rozwijanie kompetencji społecznych, komunikacyjnych i cyfrowych;
- przygotowanie uczniów do krytycznej i odpowiedzialnej oceny informacji;
- bezpieczne korzystanie z internetu i narzędzi sztucznej inteligencji;
- rozwijanie zdrowych nawyków, dobrostanu i równowagi między aktywnością online i offline;
- wspieranie zainteresowań, kreatywności i planowania dalszej drogi edukacyjnej;
- budowanie odpornej, współpracującej i odpowiedzialnej społeczności szkolnej.

Celem współpracy szkoły z rodzicami jest stworzenie spójnego środowiska wychowawczego, w którym uczeń otrzymuje jasne zasady, wsparcie, możliwość rozwijania swoich mocnych stron oraz pomoc w sytuacjach trudnych. Regularna i partnerska współpraca przynosi korzyści uczniom, rodzicom i szkole, wzmacnia zaufanie oraz sprzyja osiąganiu wspólnych celów wychowawczych, edukacyjnych i profilaktycznych.

Główne zasady współpracy z rodzicami:

- realizacja jednolitego frontu oddziaływań wychowawczych,
- wzajemne poszanowanie i partnerstwo,
- wspólne podejmowanie decyzji,
- współodpowiedzialność za decyzje, działania i efekty,
- wspólne planowanie pracy wychowawczej.

Formy i sposoby realizacji zadań wychowawczych przez rodziców:

- uczestniczenie w życiu szkoły i klasy,
- współpraca ze szkołą zgodnie z założeniami wychowawczymi, w tym udział w konsultacjach, zebraniach prelekcjach,
- systematyczna współpraca z wychowawcą, nauczycielami, pedagogiem i psychologiem szkolny w poszukiwaniu skutecznych form i działań wychowawczych,
- dbanie o odpowiedni strój i wygląd dziecka,

- pomoc dzieciom w realizacji obowiązków wynikających z życia rodzinnego i szkolnego,
- w miarę możliwości współuczestnictwo w organizowaniu przez szkołę wycieczek, imprez kulturalnych, działań gospodarczych, festynu, itp.

IX.Zasady współpracy ze środowiskiem lokalnym:

1. Szkoła jest ważną częścią społeczności lokalnej i aktywnie współpracuje z instytucjami, organizacjami oraz osobami działającymi na rzecz dzieci, młodzieży, rodzin i mieszkańców. Współpraca ze środowiskiem lokalnym służy wzmacnianiu procesu wychowania i edukacji, zwiększaniu bezpieczeństwa uczniów, rozwijaniu ich zainteresowań i kompetencji oraz tworzeniu warunków do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.
2. Działania szkoły podejmowane we współpracy ze środowiskiem lokalnym powinny być planowane z uwzględnieniem potrzeb i możliwości uczniów, zasad ochrony małoletnich, praw dziecka, ochrony danych osobowych oraz dobra całej społeczności szkolnej.

Do najważniejszych obszarów współpracy należą:

- udział szkoły w organizacji wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, sportowych, patriotycznych i środowiskowych;
- współpraca z miejskimi i lokalnymi instytucjami kultury, bibliotekami, domami kultury, placówkami sportowymi oraz organizacjami pozarządowymi;
- udział uczniów w konkursach, projektach, warsztatach, szkoleniach, konferencjach, kursach i innych formach rozwijania wiedzy oraz zainteresowań;
- organizowanie i wspieranie akcji charytatywnych, wolontariackich i społecznych;
- rozwijanie gotowości uczniów do udzielania pomocy innym oraz podejmowania działań na rzecz dobra wspólnego;
- współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz innymi instytucjami w celu udzielania pomocy uczniom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, rodzinnej lub życiowej;
- podejmowanie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych i społecznych uczniów;
- współpraca z Policją, sądem rodzinnym, kuratorami sądowymi i innymi służbami w zakresie zapobiegania zachowaniom ryzykownym osób nieletnich, przeciwdziałania przemocy oraz wspierania bezpieczeństwa uczniów;
- współpraca z instytucjami i specjalistami w zakresie profilaktyki uzależnień, kryzysów emocjonalnych, cyberprzemocy oraz innych zagrożeń;
- podejmowanie wspólnych działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa publicznego i bezpieczeństwa uczniów;
- prowadzenie działań dotyczących bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w ruchu drogowym, podczas wypoczynku i w przestrzeni publicznej;
- współpraca ze strażą pożarną, służbami ratowniczymi i innymi podmiotami w zakresie bezpieczeństwa, pierwszej pomocy i reagowania w sytuacjach kryzysowych;
- wspieranie rozwoju duchowego, moralnego i aksjologicznego uczniów, z poszanowaniem praw rodziców, wolności sumienia i wyznania oraz indywidualnych przekonań;
- rozwijanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt ze sztuką, kulturą, architekturą, muzyką, literaturą i dziedzictwem regionu;

- kształtowanie szacunku dla tradycji, historii, przyrody i dóbr kultury;
- podejmowanie działań ekologicznych i prośrodowiskowych we współpracy z lokalnymi instytucjami i organizacjami;
- rozwijanie tożsamości lokalnej i poczucia odpowiedzialności za najbliższe otoczenie;
- angażowanie uczniów w działania samorządowe, wolontariackie i obywatelskie;
- korzystanie z lokalnych zasobów, miejsc i możliwości w celu rozwijania praktycznych kompetencji uczniów;
- wspieranie inicjatyw uczniowskich i projektów realizowanych na rzecz szkoły oraz społeczności lokalnej.

3. Współpraca ze środowiskiem lokalnym powinna mieć charakter partnerski, systematyczny i wzajemnie korzystny. Szkoła, w miarę możliwości, udostępnia swoją wiedzę, doświadczenie i bazę do realizacji wspólnych przedsięwzięć, a także korzysta z pomocy i oferty lokalnych instytucji.
4. W ramach kierunków „Kompasu Jutra" współpraca ze środowiskiem lokalnym służy przede wszystkim rozwijaniu praktycznych umiejętności uczniów, samodzielności, sprawczości, kompetencji społecznych i obywatelskich, edukacji medialnej, odpowiedzialności za środowisko oraz przygotowaniu uczniów do aktywnego i bezpiecznego uczestnictwa w życiu społecznym.
5. Wszystkie działania realizowane we współpracy z podmiotami zewnętrznymi powinny być dostosowane do wieku i możliwości uczniów, zgodne z programem wychowawczo-profilaktycznym szkoły oraz prowadzone z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i ochrony małoletnich.

X.Organizacja i sposoby pracy wychowawczej:

1. Praca wychowawcza w szkole jest integralną częścią procesu kształcenia, opieki i profilaktyki. Obejmuje wszystkich uczniów, nauczycieli, wychowawców, specjalistów, pracowników szkoły oraz rodziców i opiekunów prawnych. Jest realizowana w sposób planowy, systematyczny i dostosowany do wieku, możliwości psychofizycznych, potrzeb oraz sytuacji uczniów.
2. Działania wychowawcze służą rozwijaniu samodzielności, sprawczości, odpowiedzialności, kompetencji społecznych, zdrowia psychicznego i fizycznego, umiejętności współpracy, bezpiecznego korzystania z technologii oraz aktywnego uczestnictwa w życiu klasy, szkoły i środowiska lokalnego.

Metody pracy wychowawczej

W pracy wychowawczej stosuje się różnorodne metody i strategie, dostosowane do celu zajęć, wieku uczniów oraz rozpoznanych potrzeb. W szczególności wykorzystuje się:

- rozmowę indywidualną i grupową;
- dyskusję, debatę i burzę mózgów;
- pogadanki, prelekcje i spotkania tematyczne;
- warsztaty rozwijające wiedzę i praktyczne umiejętności;
- ćwiczenia, symulacje i odgrywanie ról;
- analizę sytuacji problemowych i studium przypadku;
- pracę metodą projektu;

- metody aktywizujące i problemowe;
- metody praktycznego działania i doświadczenia;
- samoobserwację, samoocenę i refleksję;
- informację zwrotną;
- elementy tutoringu, mentoringu i coachingu edukacyjnego, dostosowane do wieku uczniów;
- twórczość artystyczną, muzyczną, teatralną i literacką;
- gry i zabawy integracyjne oraz edukacyjne;
- wycieczki, spacery edukacyjne, zajęcia terenowe i wizyty studyjne;
- działania sportowe, rekreacyjne i prozdrowotne;
- apele, akademie, uroczystości i imprezy szkolne;
- działania wolontariackie, ekologiczne, obywatelskie i środowiskowe;
- działania edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa cyfrowego, higieny cyfrowej i krytycznej oceny informacji.

Metody pracy powinny angażować uczniów, umożliwiać im wyrażanie własnych opinii i doświadczeń oraz sprzyjać rozwijaniu praktycznych umiejętności. W miarę możliwości uczniowie powinni uczestniczyć w planowaniu, realizacji i ocenie podejmowanych działań.

Formy pracy wychowawczej

Praca wychowawcza prowadzona jest w formie:

- indywidualnej;
- par i małych grup;
- zespołów klasowych;
- zespołów zadaniowych i projektowych;
- grup międzyklasowych;
- zajęć całej społeczności szkolnej;
- zajęć dodatkowych i pozalekcyjnych;
- konsultacji indywidualnych;
- spotkań z rodzicami i opiekunami prawnymi;
- zajęć i warsztatów prowadzonych przez specjalistów;
- działań we współpracy z instytucjami i organizacjami środowiska lokalnego;
- uroczystości, wydarzeń i inicjatyw szkolnych;
- działań realizowanych w przestrzeni lokalnej i cyfrowej.

Miejsce realizacji pracy wychowawczej

Proces wychowawczy odbywa się podczas wszystkich zajęć edukacyjnych, zajęć opiekuńczych, przerw, wycieczek, uroczystości, imprez szkolnych, działań pozalekcyjnych oraz codziennych kontaktów uczniów i pracowników szkoły.

Szczególne znaczenie wychowawcze mają:

- godziny z wychowawcą;
- zajęcia edukacyjne, w tym edukacja zdrowotna;
- zajęcia z religii i etyki;
- zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia;
- zajęcia sportowe i rekreacyjne;
- zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- zajęcia dotyczące doradztwa edukacyjnego i zawodowego;
- działania samorządu uczniowskiego;
- wolontariat i inicjatywy uczniowskie;
- uroczystości szkolne, patriotyczne i kulturalne;
- wycieczki, wyjścia i projekty edukacyjne;
- kontakty z rodzicami i opiekunami prawnymi;
- działania podejmowane we współpracy ze środowiskiem lokalnym.

Każdy nauczyciel i pracownik szkoły, poprzez własną postawę, sposób komunikowania się i reagowania na zachowania uczniów, współtworzy klimat wychowawczy szkoły. Szczególne znaczenie ma spójność działań wszystkich dorosłych, jasne określanie granic, konsekwentne przestrzeganie zasad oraz wzmacnianie zachowań opartych na szacunku, odpowiedzialności i współpracy.

Zajęcia pozalekcyjne

Zajęcia pozalekcyjne służą:

- rozwijaniu zainteresowań, uzdolnień i pasji uczniów;
- wspieraniu samodzielności i kreatywności;
- rozwijaniu kompetencji społecznych i praktycznych;
- wyrównywaniu szans edukacyjnych;
- udzielaniu pomocy w nauce;
- rozwijaniu aktywności sportowej, artystycznej, kulturalnej i ekologicznej;
- organizowaniu wartościowego i bezpiecznego czasu wolnego;
- wzmacnianiu relacji rówieśniczych;
- rozwijaniu kompetencji cyfrowych i medialnych;
- przygotowaniu uczniów do udziału w konkursach, projektach i wydarzeniach;
- wspieraniu uczniów w planowaniu dalszego rozwoju edukacyjnego i zawodowego.

Oferta zajęć pozalekcyjnych powinna być w miarę możliwości dostosowywana do zainteresowań, potrzeb i oczekiwań uczniów oraz aktualizowana na podstawie obserwacji nauczycieli, rozmów z uczniami, konsultacji z rodzicami i wyników diagnozy szkolnej.

Zasady organizacji pracy wychowawczej

Organizacja pracy wychowawczej powinna opierać się na:

- podmiotowym traktowaniu ucznia;
- poszanowaniu jego godności, praw i indywidualności;
- dostosowaniu metod do wieku, możliwości i potrzeb uczniów;
- łączeniu wiedzy z praktycznym działaniem;
- rozwijaniu samodzielności, sprawczości i odpowiedzialności;
- wspieraniu uczniów w radzeniu sobie z trudnościami;
- współpracy nauczycieli, specjalistów, rodziców i instytucji wspierających szkołę;
- zapewnieniu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i cyfrowego;
- przeciwdziałaniu przemocy, wykluczeniu, dyskryminacji i stygmatyzacji;
- regularnym monitorowaniu i ewaluacji podejmowanych działań.

W ramach kierunków „Kompasu Jutra" praca wychowawcza powinna w szczególności rozwijać kompetencje praktyczne, krytyczne i kreatywne myślenie, umiejętność współpracy, odpowiedzialne korzystanie z informacji i technologii, samodzielne rozwiązywanie problemów oraz gotowość do uczenia się przez całe życie.

XI.Wykaz procedur postępowania w sytuacjach trudnych (procedury dostępne w dokumentacji pedagoga szkolnego):

- Procedura postępowania w sytuacjach nieusprawiedliwionej absencji ucznia
- Procedura postępowania wobec ucznia -sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa
- Procedura postępowania wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego lub przestępstwa
- Procedura postępowania w przypadku domniemania posiadania przez ucznia substancji psychoaktywnych
- Procedura postępowania w sytuacji powzięcia podejrzenia o stosowaniu przemocy w rodzinie ucznia
- Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji
- Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków
- Procedura reagowania w przypadkach kryzysu związanego z zagrożeniem życia– próby samobójczej/samobójstwa ucznia.
- Schemat postępowania zespołu interwencyjnego w sytuacji kryzysu samobójczego.
- Tok postępowania nauczyciela i wychowawcy klasy w sytuacji trudnej wychowawczo.
- Schemat postępowania w zespołu w sytuacji trudnej (wychowawczej lub dydaktycznej)

- Procedury postepowania w sytuacji zagrożenia incydentem bombowym
- Procedura przeprowadzenia ewakuacji w budynkach ZSiP nr 1 w Katowicach.
- Procedura reagowania na zjawiska cyber-przemocy oraz uzależnienia od mediów elektronicznych
- Procedura komunikacji nauczyciela z rodzicem
- Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia podczas lekcji
- Procedura postepowania w przypadku wystąpienia meltdown u ucznia klas 1-3.

Program wychowawczo-profilaktyczny

do realizacji na poszczególnych poziomach klasowych

PLAN REALIZACJI DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH: KLASY 1 – 3

OBSZAR	ZADANIA
Zdrowie– edukacja zdrowotna	● Edukacja wczesnoszkolna podejmuje działania na rzecz promocji zdrowego stylu życia poprzez kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych oraz systematyczne wspieranie aktywności fizycznej uczniów w tym aktywności ruchowej na świeżym powietrzu ● zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; ● Pierwsza pomoc przedmedyczna ● zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; wymaganie nawyku czynnego wypoczynku; ● przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych oraz kształtowanie nawyków higieny cyfrowej i przeciwdziałanie fonoholizmowi; ● kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie i innych; ● rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; ● kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo–skutkowego, szczególnie wpływu stanu środowiska na nasze zdrowie; ● uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; zachęcanie do opieki nad zwierzętami oraz prowadzenia obserwacji przyrodniczych. ● kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności

	adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki; ● podejmowanie działań wychowawczych ukierunkowanych na kształtowanie prawidłowych postaw wobec osób chorych, opartych na empatii, zrozumieniu i gotowości do udzielania wsparcia; ● udział w programie FitSchool wspierającym aktywność fizyczną dzieci; ● wykorzystywanie technik uważności (mindfulness) w trakcie zajęć; ● rozwijanie świadomości emocjonalnej jako elementu zdrowia psychicznego– nauka rozpoznawania emocji i radzenia sobie z nimi w codziennych sytuacjach szkolnych; ● propagowanie zasad higieny cyfrowej– budowanie zdrowych nawyków korzystania z urządzeń elektronicznych, dbanie o równowagę między światem online i offline; ● prowadzenie działań profilaktycznych mających na celu zapobieganie przemocy rówieśniczej oraz dbania o zdrowie psychiczne uczniów, wspierając ich w sytuacjach kryzysowych i kształtując postawy oparte na szacunku, empatii i odpowiedzialności.
Relacje– kształtowanie postaw społecznych	● kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; ● rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; ● kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; ● kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; ● przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego odbierania zachowania własnego i innych ludzi; ● zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności (klasy, świetlicy, szkoły); ● rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym ludziom oraz uwrażliwienie też na potrzeby bezdomnych zwierząt; ● umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów;

	● wspieranie funkcji wychowawczej rodziców i pozyskiwanie ich do współpracy na rzecz społeczności szkolnej; ● przygotowanie uczniów do życia w warunkach współczesnego świata, w tym również warunkach zagrożeń; ● integracja klas I-III ● właściwa komunikacja w rozwiązywaniu sytuacji trudnych w grupie rówieśniczej; ● wspólne działania uczniów podczas uroczystości klasowych i szkolnych sprzyjają integracji, uczą współpracy, odpowiedzialności oraz kształtują postawy szacunku wobec innych; ● współpraca Małego Samorządu Uczniowskiego ze społecznością szkolna w zakresie budowania pozytywnych relacji rówieśniczych; ● kształtowanie postaw wspierających budowanie poczucia przynależności do grupy– zauważanie i docenianie każdego ucznia, wspieranie dzieci mniej śmiałych.
Kultura– wartości, normy, wzory zachowań	● Kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, poczucie odpowiedzialności za region i ojczyznę oraz dbałość o bezpieczeństwo własne i innych; ● Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiadania się; ● kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; ● kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; ● kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania

	dyskryminacji; ● inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; ● przygotowanie do radzenie sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; ● przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; ● kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; ● kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; ● kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; ● motywowanie do samodzielnej pracy oraz do współpracy w grupie; ● kształtowanie postawy poszanowania swojej i cudzej własności; ● promowanie i kształcenie zawodowe wśród uczniów, wzmacniając rolę doradztwa zawodowego w kontekście budowania właściwych relacji między edukacją a rynkiem pracy.
Bezpieczeństwo– profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	● Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszanie się w sieci, rozwijania u uczniów umiejętność krytycznej analizy informacji dostępnych w internecie oraz wspieranie nauczycieli w metodycznie poprawnym wykorzystywaniu nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji; ● zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; ● budowanie asertywności w różnych sytuacjach życiowych ze szczególnym naciskiem na sytuacje związane z korzystaniem z telefonu oraz substancji

	psychoaktywnych; ● kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediów; ● zapobieganie i przeciwdziałanie cyberprzemocy; ● przygotowanie ucznia stosownie do jego wieku do umiejętności racjonalnego zachowania w sytuacji trudnej i unikanie nadmiernego ryzyka; ● powołanie sekcji porządkowej w ramach Małego Samorządu Uczniowskiego, która sprzyja kształtowaniu poczucia odpowiedzialności za siebie i innych, rozwija umiejętności współpracy oraz uczy przestrzegania zasad obowiązujących w szkole; ● systematyczne ćwiczenie strategii reagowania na przemoc rówieśniczą i hejt– rozmowy, inscenizacje, bajki terapeutyczne, edukacyjne filmy animowane.

PLAN WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY KLASY 4

OBSZAR	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	TERMIN	ODPOWIEDZIALNI
Zdrowie – edukacja zdrowotna	▪ działanie na rzecz własnego zdrowia, sprawności fizycznej, prawidłowej postawy i zgrabnej sylwetki poprzez uprawianie sportu i propagowanie aktywnych form wypoczynku na świeżym powietrzu; -pierwsza pomoc przedmedyczna ▪ wychowanie do życia w rodzinie poprzez zapoznawanie uczniów z problemami dojrzewania; ▪ uświadomienie psychospołecznych aspektów zdrowia, wdrażanie do radzenia sobie z negatywnymi reakcjami własnymi i innych;	- Pogadanki z pielęgniarką szkolną - Lekcja wychowawcze nt. zdrowego stylu życia - Zajęcia sportowe, zabawy ruchowe, wycieczki piesze - Warsztaty z pierwszej pomocy - Pogadanka: „Jak radzić sobie ze złością i stresem”, ćwiczenia relaksacyjne	I półrocze	Wychowawcy Pielęgniarka szkolna Specjaliści od pierwszej pomocy
	▪ nabycie wiedzy na temat cyberprzemocy i sposobów szukania pomocy; ▪ motywowanie do działania i odpowiedzialność za własne wybory;	- Zajęcia nt. cyberprzemocy i zasad bezpiecznego korzystania z internetu - “Jesteśmy cyber uważni”	I półrocze	Wychowawcy

	▪ samodyscyplina; ▪ kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, samoakceptacji na żywo i w sieci;	-Lekcja wychowawcza - ‘Moja decyzja i moja odpowiedzialność” - Lekcja wychowawcza- “Każdy jest inny, każdy jest ważny”		
	▪ rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań i wyznaczania sobie celów; ▪ kształtowanie poczucia odpowiedzialności za organizację swojego czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań i zaspokajanie potrzeb; ▪ dbałość o rozwój psychofizyczny w czasie nauki;	Lekcja wychowawcza na temat organizacji czasu pracy i odpoczynku oraz stylów uczenia się - “Jak się uczyć, żeby się nauczyć” Gazetka “Moje hobby” Motywowanie do udziału w “Kuźni talentów”	I półrocze	Wychowawcy
	▪ właściwe rozpoznawanie i nazywanie swoich emocji; ▪ umiejętne rozwiązywanie problemów przy pomocy specjalistów, terapeutów.	Współpraca z psychologiem i pedagogiem szkolnym Rozmowy indywidualne z uczniami	Cały rok	Psycholog szkolny Pedagog szkolny
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	▪ kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji stanowiącej podstawę współdziałania z innymi;	- Zajęcia integracyjne, gry i zabawy zespołowe w klasie i na świeżym powietrzu (pikniki klasowe)	Cały rok	Wychowawcy
	▪ kształtowanie umiejętności bycia asertywnym i rozwijanie empatii;	-Lekcja wychowawcza - “Konstruktywne NIE”	I półrocze	Wychowawcy

	▪ rozwijanie umiejętności aktywnego uczestniczenia w życiu klasy, szkoły i społeczności lokalnej; ▪ wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych; ▪ rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych; ▪ rozwijanie potrzeby doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa;	-Stworzenie kontraktu klasowego -Wybór trójki klasowej, przydział obowiązków -Zapoznanie z zasadami oceniania w szkole -Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej w klasie	I półrocze	Wychowawcy
	▪ rozwijanie integracji z osobami niepełnosprawnymi; -uwrażliwienie na potrzeby osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej (trudne warunki życia, trudna sytuacja rodzinna, migracja); ▪ kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych; ▪ kształtowanie umiejętności współpracy w grupie. ▪ Udzielanie wsparcia podczas kształtowania relacji pomiędzy uczniami polskimi i ukraińskimi	- Akcje charytatywne i wolontariackie - Pogadanki nt. empatii, tolerancji i pomocy innym -Lekcja wychowawcza nt. komunikacji i rozwiązywania konfliktów - “Po co się kłócić?” -Projekt klasowy “Opowiem ci o sobie” angażujące uczniów polskich i ukraińskich	Cały rok II półrocze I półrocze	Wychowawcy Pedagog szkolny
Kultura – wartości, normy i	▪ wdrażanie do przestrzegania zasad dobrego wychowania; ▪ rozwijanie zainteresowań;	- Lekcje wychowawcze nt. savoir-vivre, na temat obowiązków i praw uczniów	I półrocze Cały rok	Wychowawcy

wzory zachowań	▪ kultywowanie tradycji narodowych i regionalnych; ▪ umacnianie więzi ze społecznością lokalną, podejmowanie działań na jej rzecz;	- Udział w uroczystościach patriotycznych i szkolnych (akademiach i apelach) - Organizacja klasowego Dnia Chłopaka, mikołajek, Dnia Kobiet i innych wydarzeń - Wycieczki na terenie Śląska i Zagłębia		
	▪ rozwijanie pozytywnego stosunku do kształcenia i samokształcenia ▪ motywacja do pracy własnej i wspólnej; ▪ rozwijanie krytycznego myślenia w odniesieniu do negatywnych wpływów rówieśników i mediów;	- Pogadanka na temat rozwoju własnego - Lekcja wychowawcza “Bezpieczeństwo w kontaktach z rówieśnikami” - Lekcja wychowawcza - “Jak nie dać się zwariować w sieci”	II półrocze	Wychowawcy
	▪ kształtowanie postaw pełnych szacunku do osiągnięć cywilizacyjnych (technika, medycyna itp.); kształtowanie poczucia własnej wartości; kształtowanie postawy poszanowania zdania drugiej osoby, ▪ kształtowanie postawy poszanowania wobec swojej i cudzej własności.	- Pogadanki nt. szacunku do innych i własności	II półrocze	Wychowawcy
	▪ budowanie polskiej świadomości narodowej wśród uczniów z Ukrainy przy jednoczesnym szacunku do kultury ukraińskiej.	- Pogadanka na temat polskiego i ukraińskiego kalendarza, świąt i zwyczajów	II półrocze	Wychowawcy

	▪ rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i dostarczanie wiedzy o instytucjach świadczących pomoc;	- Pogadanki: „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne ferie i wakacje” - Rozmowa z pedagogiem szkolnym	Cały rok	Wychowawcy Pedagog szkolny Psycholog szkolny
	▪ przeciwdziałanie agresji i przemocy wśród uczniów;	- Zajęcia nt. przeciwdziałania agresji i przemocy - Rozmowy z uczniami i rodzicami - Rozmowy z pedagogiem szkolnym i psychologiem szkolnym	Cały rok	
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	▪ przeciwdziałanie nadużyciom powstającym w związku z rozwojem i użytkowaniem technologii informatycznej i multimedialnej (m.in. hejt); ▪ tolerancja w sieci; ▪ przeciwdziałanie uzależnieniom i ryzykownym zachowaniom; ▪ zwiększanie świadomości dotyczącej negatywnego wpływu osób trzecich na ucznia ▪ rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za siebie; ▪ zwiększenie świadomości dotyczącej zagrożeń, w tym zagrożeń w sieci; ▪ wzmacnianie właściwych zachowań uczniów w sieci; ▪dbałość o stan psychofizyczny uczniów.	- Lekcja wychowawcza - “Napisz mi coś miłego” - Zajęcia profilaktyczne z policjantem / strażnikiem miejskim - Lekcja wychowawcza - “Jak unikać uzależnień” - Lekcja wychowawcza o zagrożeniach w sieci - Pogadanka nt. sztucznej inteligencji i świadomego korzystania z nowych technologii	II półrocze	Wychowawcy

	▪ zdobywanie i poszerzanie wiedzy o sztucznej inteligencji			

PLAN WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY – KLASY 5

CELE	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	TERMIN	ODPOWIEDZIALNI
Wychowanie prozdrowotne i ekologiczne	Działanie na rzecz własnego zdrowia, sprawności fizycznej, prawidłowej postawy i zgrabnej sylwetki poprzez uprawianie sportu i propagowanie aktywnych form wypoczynku na świeżym powietrzu.	Współpraca ze szkolną pielęgniarką. Kształtowanie nawyku przyjmowania właściwej postawy ciała (dostosowanie wysokości ławek do wzrostu uczniów, kontrolowanie postawy uczniów podczas zajęć). Pogadanka "Sport i rekreacja jako czynniki sprzyjające rozwojowi młodego organizmu".	cały rok cały rok I półrocze	wychowawca
	Promocja zdrowego i aktywnego stylu życia (w tym zdrowego odżywiania).	Lekcja wychowawcza „Co jeść, a czego unikać?” Akcja klasowa “Zdrowa śniadaniówka” - tworzymy propozycje zdrowych boxów dla każdego, z uwzględnieniem gotowych produktów dostępnych w sklepach.	II półrocze II półrocze	wychowawca

		“Jestem sportowcem, wiem jak się odżywiać, aby wspierać swój rozwój” - pogadanka z uczniami. Gazetka klasowa.		
	Uświadomienie psychospołecznych aspektów zdrowia, wdrażanie do radzenia sobie z negatywnymi reakcjami własnymi i innych.	Lekcja wychowawcza i gazetka klasowa "Sposoby radzenia sobie z negatywnymi emocjami”	II półrocze	wychowawca
	Motywowanie do działania i odpowiedzialność za własne wybory.	Klasowa gazetka „Nasze pomysły na spędzanie czasu wolnego”	I półrocze	wychowawca
	Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za organizację swojego czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań i zaspokajanie potrzeb.	Pogadanka „Mój plan dnia”.	I półrocze	wychowawca
	Kształtowanie postaw proekologicznych.	Udział w akcji "Sprzątanie świata". Gazetka klasowa „Przyroda wokół nas”. Dzień Ziemi- gazetka Udział w akcjach zbiórki rzeczy dla schronisk. Segregacja śmieci. Racjonalne korzystanie z wody i prądu elektrycznego.	I półrocze II półrocze Wg harmonogramu Na bieżąco Na bieżąco	wychowawca

Wychowanie społeczne	Kształtowanie umiejętności bycia asertywnym i rozwijanie empatii.	Lekcja wychowawcza „Empatia, czyli…” Lekcja wychowawcza nt. relacji z innymi ludźmi.	II półrocze	wychowawca
	Motywowanie uczniów do rzetelnego wywiązywania się z obowiązków: frekwencja, przygotowywanie do lekcji, odrabianie zadań domowych.	Pogadanki.	cały rok	wychowawca
	Zwiększenie odpowiedzialności uczniów za estetykę klasy, szkoły i jej otoczenia.	Dbanie o czystość i porządek. Wpajanie uczniom zasad poszanowania mienia szkolnego. Wykonywanie dekoracji klasy według potrzeb.	cały rok cały rok wg harmonogramu	wychowawca zespół klasowy
	Rozwijanie umiejętności aktywnego uczestniczenia w życiu klasy i szkoły i regionu.	Wybór samorządu klasowego, przydział obowiązków Ustalenie tematyki gazetek ściennych oraz uczniów odpowiedzialnych za ich wykonanie. Udział w uroczystościach i imprezach szkolnych. Wyjście na koncert filharmoniczny.	I półrocze październik 2026	wychowawca
	Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych.	Zaangażowanie uczniów w akcje mające na celu uwrażliwienie ich na potrzeby innych (ludzi, zwierząt, środowiska) - min. akcja "Sprzątanie świata", Lekcja wychowawcza „Co nam daje pomaganie?”, akcje wolontariatu	cały rok według potrzeb II półrocze	wychowawca

	Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych.	Pogadanka. Lekcja wychowawcza „Nasze prawa i obowiązki”	I półrocze	wychowawca
Wychowanie kulturalne i patriotyczne	Wdrażanie do przestrzegania zasad dobrego wychowania	Lekcja wychowawcza "Savoir-vivre".	II półrocze	wychowawca
	Kultywowanie tradycji narodowych. Uświadamianie znaczenia świąt narodowych. Kształtowanie więzi z krajem ojczystym i świadomości obywatelskiej.	Udział uczniów w akademiach i apelach z okazji świąt narodowych. Uczenie szacunku dla symboli narodowych i sztandaru szkoły. Lekcje wychowawcze: „Mieszkam w Polsce”, „To warto wiedzieć, to warto zobaczyć”, „Świat jest piękny – o różnicach kulturowych” Lekcje wychowawcze: "Święto Niepodległości" oraz "Konstytucja 3 Maja".	wg harmonogramu cały rok I półrocze II półrocze II półrocze	wychowawca
	Rozwijanie pozytywnego stosunku do kształcenia i samokształcenia.	Lekcja wychowawcza „Wymarzone zawody".	II półrocze	wychowawca
	Rozwijanie krytycznego myślenia w odniesieniu do negatywnych wpływów rówieśników i mediów.	Lekcja wychowawcza "Wirtualny świat i szara rzeczywistość?” Lekcja wychowawcza "Trudna sztuka komunikacji”	II półrocze I półrocze	Wychowawca

Bezpieczeństwo - profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Bezpieczeństwo w szkole i poza nią.	Pogadanki: - Bezpieczna droga do szkoły, BHP w szkole i poza nią. - Bezpieczne ferie zimowe, bezpieczne wakacje. Przypomnienie zasad bezpiecznego spędzania przerw oraz zachowywania się na imprezach szkolnych. Przypominanie zasad zachowywania się podczas wyjść i wyjazdów poza teren szkoły. Egzekwowanie przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Pierwsza pomoc.	I półrocze i cały rok II półrocze cały rok na bieżąco na bieżąco wg harmonogramu na bieżąco	wychowawca
	Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i dostarczanie wiedzy o instytucjach świadczących pomoc.	Lekcja wychowawcza „Zwycięzca i przegrany. Gdzie znaleźć pomoc?” Lekcja wychowawcza o bezpieczeństwie w kontaktach z nieznajomymi. Wykonanie klasowego komiksu w ramach Tygodnia Przeciwdziałania Przemocy Rówieśniczej.	II półrocze I półrocze	wychowawca
	Przeciwdziałanie agresji i przemocy wśród uczniów.	Rozmowy z uczniami. Rozmowy z rodzicami. Współpraca z pedagogiem i psychologiem szkolnym.	według potrzeb według potrzeb cały rok	wychowawca

		Lekcje wychowawcze "Ja i moje relacje z innymi".	II półrocze	
	Przeciwdziałanie nadużyciom powstającym w związku z rozwojem i użytkowaniem technologii informatycznej.	Lekcja wychowawcza "Bezpieczeństwo to podstawa".	I półrocze	wychowawca
	Przeciwdziałanie uzależnieniom i ryzykownym zachowaniom.	Lekcja wychowawcza: „Uzależnieniom mówimy zdecydowane NIE".	I półrocze	wychowawca
	Zwiększenie świadomości dotyczącej zagrożeń, w tym zagrożeń w sieci.	Lekcja wychowawcza o bezpieczeństwie w sieci.	I półrocze	wychowawca
Integracja zespołu klasowego	Wyrabianie kultury współżycia w grupie.	Organizacja imprez klasowych: - Dzień Chłopaka, Dzień Kobiet, Dzień Dziecka - Mikołaj. - Spotkanie wigilijne. Organizacja klasowej wycieczki. Udział uczniów w imprezach ogólnoszkolnych.	wg harmonogramu I półrocze I półrocze II półrocze wg harmonogramu	wychowawca

PLAN WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY – KLASY 6

CELE	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	TERMIN	ODPOWIEDZIALNI
Wychowanie prozdrowotne i ekologiczne	Działanie na rzecz własnego zdrowia, sprawności fizycznej, prawidłowej postawy i zgrabnej sylwetki poprzez uprawianie sportu i promowanie zdrowego stylu życia	Współpraca ze szkolną pielęgniarką. Kształtowanie nawyku przyjmowania właściwej postawy ciała (dostosowanie wysokości ławek do wzrostu uczniów, kontrolowanie postawy uczniów podczas zajęć). Lekcja wychowawcza: „Smacznie, zdrowo, kolorowo – zdrowo się odżywiam”. Lekcja wychowawcza: „Śpij zdrowo”.	cały rok cały rok II półrocze I półrocze	wychowawca
	Promocja zdrowego i aktywnego stylu życia (w tym zdrowego odżywiania i aktywności ruchowej).	Lekcja wychowawcza „Sekret zdrowego stylu życia” Pierwsza pomoc przedmedyczna- szkolenie Ruch to zdrowie	II półrocze wg ustaleń	wychowawca
	Uświadomienie psychospołecznych aspektów zdrowia, wdrażanie do radzenia sobie z negatywnymi reakcjami własnymi i innych. Bezpieczeństwo w relacjach z rówieśnikami.	Spotkanie z psychologiem szkolnym: „Jak sobie radzić ze stresem?”. Lekcja wychowawcza:” Jak rozwiązywać konflikty?”.	I półrocze II półrocze	psycholog szkolny wychowawca
	Motywowanie do działania i odpowiedzialność za własne wybory.	Udział w Festiwalu Nauki. Lekcja wychowawcza: „Żeby chciało się chcieć”.	wg harmonogramu I półrocze	wychowawca
	Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za organizację swojego czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań i zaspokajanie potrzeb.	Lekcja wychowawcza: „Jestem reżyserem swojego czasu wolnego”. Bezpieczne sposoby spędzania czasu wolnego. Zachowanie higieny cyfrowej w czasie wolnym.	II półrocze	wychowawca
	Kształtowanie postaw proekologicznych.	Udział w akcji "Sprzątanie świata". Udział w akcjach zbiórki rzeczy dla schronisk. Mój wpływ na środowisko- bezpieczne postawy proekologiczne Włączenie się w obchody Światowych Dni Powietrza, Wody, Ziemi.	I półrocze Wg harmonogramu II półrocze	wychowawca

Wychowanie społeczne	Kształtowanie umiejętności bycia asertywnym i rozwijanie empatii.	Lekcja wychowawcza:" Asertywność - czy umiem powiedzieć NIE?".(bezpieczne i odpowiedzialne decyzje) Pogadanka: „Moja i Twoja perspektywa, czyli o empatii".	II półrocze I półrocze	wychowawca
	Motywowanie uczniów do rzetelnego wywiązywania się z obowiązków: frekwencja, przygotowywanie do lekcji. ZPE	Bieżąca kontrola frekwencji i pogadanki. Jak korzystać z ZPE	cały rok I półrocze	wychowawca
	Zwiększenie odpowiedzialności uczniów za estetykę klasy, szkoły i jej otoczenia.	Dbanie o czystość i porządek. Wpajanie uczniom zasad poszanowania mienia szkolnego. Wykonywanie dekoracji klasy według potrzeb.	cały rok cały rok wg harmonogramu	Wychowawca zespół klasowy
	Rozwijanie umiejętności aktywnego uczestniczenia w życiu klasy i szkoły.	Wybór samorządu klasowego, przydział obowiązków. Organizacja imprez klasowych: np. dzień chłopaka, mikołajki, spotkanie wigilijne itp. Organizacja klasowej wycieczki. Udział uczniów w imprezach ogólnoszkolnych. Festyn szkolny.	I półrocze wg harmonogramu II semestr wg harmonogramu II semestr	wychowawca
	Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych.	Zaangażowanie uczniów w akcje mające na celu uwrażliwienie ich na potrzeby innych (ludzi, zwierząt, środowiska) - min. akcja "Sprzątanie świata", udział w zbiórkach, Lekcja wychowawcza: „Wolontariat, czyli jak dobrze jest pomagać innym". szkolenie	cały rok I półrocze	wychowawca

	Podejmowanie świadomych decyzji edukacyjno- zawodowych(doradztwo zawodowe)	Zawody przyszłości “Rodzice opowiadają o wykonywanych zawodach”.		
	Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych.	„Koleżeństwo w naszej klasie – sukcesy i porażki”(pogadanki)	cały rok	wychowawca
Wychowanie kulturalne i patriotyczne	Wdrażanie do przestrzegania zasad dobrego wychowania	Pogadanki przypominające obowiązujące zasady. Lekcja wychowawcza: Moje zachowanie moją wizytówką.	w razie potrzeby II półrocze	wychowawca
	Kultywowanie tradycji narodowych. Uświadamianie znaczenia świąt narodowych. Kształtowanie więzi z krajem ojczystym i świadomości obywatelskiej. Poszerzenie wiedzy o Patronie Szkoły.	Udział uczniów w akademiach i apelach z okazji świąt narodowych. Uczenie szacunku dla symboli narodowych i sztandaru szkoły. Lekcje wychowawcze "Święto Niepodległości" oraz "Konstytucja 3 Maja". „I. J. Paderewski – artysta i mąż stanu”.	wg harmonogramu cały rok I, II półrocze I półrocze	wychowawca
	Rozwijanie pozytywnego stosunku do kształcenia i samokształcenia.	Lekcja wychowawcza „Moja przyszłość zależy ode mnie”.	II półrocze	wychowawca
	Rozwijanie krytycznego myślenia w odniesieniu do negatywnych wpływów rówieśników i mediów.	Lekcja wychowawcza „Widzę/Myślę/Zastanawiam się”. Dzień Bezpiecznego Internetu – włączenie się w akcję.	II półrocze II półrocze	Wychowawca
Bezpieczeństwo - profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Bezpieczeństwo w szkole i poza nią.	Pogadanki: - Bezpieczna droga do szkoły, BHP w szkole i poza nią. - Bezpieczne ferie zimowe, bezpieczne wakacje.	I półrocze i cały rok II półrocze cały rok	wychowawca

		Akcja „Bezpieczna przerwa” (udział uczniów w dyżurowaniu na korytarzu) Przypomnienie zasad bezpiecznego spędzania przerw oraz zachowywania się na imprezach szkolnych. Przypominanie zasad zachowywania się podczas wyjść i wyjazdów poza teren szkoły. Egzekwowanie przestrzegania zasad bezpieczeństwa.	na bieżąco na bieżąco wg harmonogramu na bieżąco	
	Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i dostarczanie wiedzy o instytucjach świadczących pomoc.	Lekcja wychowawcza „Bohater, ofiara, oprawca”.	II półrocze	wychowawca
	Przeciwdziałanie agresji i przemocy wśród uczniów.	Rozmowy z uczniami. Rozmowy z rodzicami. Współpraca z pedagogiem i psychologiem szkolnym.	według potrzeb według potrzeb cały rok	wychowawca
	Przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym i ryzykownym zachowaniom. Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej.	Lekcja wychowawcza: „Uzależnienia = utrata wolności”. Rozmowy z uczniami.	I półrocze	wychowawca
	Zwiększenie świadomości dotyczącej zagrożeń, w tym zagrożeń w sieci.	Lekcja wychowawcza „Zagrożenia w sieci”.	II półrocze	wychowawca

PLAN WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY KLASY 7

CELE	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	TERMIN
Zapoznanie uczniów z dokumentami regulującymi życie szkolne (WZO, procedurami oraz programami realizowanymi w szkole).	Przypomnienie uczniom WZO i Regulaminu Uczniowskiego oraz innych ważnych szkolnych dokumentów Uświadomienie uczniom ich obowiązków i praw. Zapoznanie uczniów z procedurami związanymi z sytuacją pandemiczną w kraju.	Omówienie regulaminów na lekcji wychowawczej. Opracowanie kontraktu klasowego. Przydział obowiązków. Przypominanie i egzekwowanie przestrzegania zapisów w w/w dokumentach.	Wrzesień Wrzesień cały rok
ZDROWIE – EDUKACJA ZDROWOTNA I PIERWSZA POMOC			
Promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia, budowanie nawyków dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne (MEN 2026/2027).	• Wdrażanie zasad prawidłowego odżywiania i aktywności fizycznej. • Budowanie świadomości dotyczącej higieny psychicznej i przeciwdziałanie stresowi szkolnemu. • Poznanie podstaw pierwszej pomocy przedmedycznej i reagowania w sytuacjach awaryjnych.	• Lekcja wychowawcza: *Jak dbać o swój dobrostan fizyczny i psychiczny?* • Akcja *„Zdrowa śniadaniówka i aktywna przerwa”* (ruch i prawidłowe odżywianie). • Warsztaty z pielęgniarką szkolną nt. prawidłowej postawy i higieny osobistej.	Cały rok (wrzesień - czerwiec)
Edukacja w zakresie pierwszej pomocy przedmedycznej oraz higieny cyfrowej i snu.	• Praktyczna nauka udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach. • Kształtowanie nawyków higieny snu i ograniczenia czasu przed ekranami.	• Cykl 3 warsztatów pierwszej pomocy: resuscytacja krążeniowo-oddechowa (RKO), tamowanie krwotoków, użycie defibrylatora AED.	I i II semestr (wg harmonogramu)

		• Zajęcia profilaktyczne: *Rola snu i regeneracji w rozwoju nastolatka*.	
Kształtowanie postaw proekologicznych i dbałości o środowisko naturalne.	• Budowanie odpowiedzialności za środowisko i zdrowie publiczne. • Zrozumienie wpływu jakości powietrza na zdrowie ludzkie.	• Udział w ogólnopolskiej akcji „Sprzątanie świata". • Udział w szkolnym projekcie „Dzień czystego powietrza" oraz segregacji odpadów.	Wrzesień 2026, Listopad 2026
RELACJE – KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH I EMPATII			
Rozwijanie kompetencji społecznych, empatii oraz umiejętności asertywnego wyrażania własnego zdania.	• Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku i akceptacji w zespole klasowym. • Uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów rówieśniczych bez przemocy.	• Lekcje wychowawcze: *Empatia i asertywność – jak rozmawiać i stawiać granice?* • Opracowanie i egzekwowanie Klasowego Kontraktu Relacji i Zasad Współżycia.	Cały rok (IX i X)
Motywowanie do rzetelnego wywiązywania się z obowiązków i wspieranie integracji.	• Systematyczna kontrola frekwencji i gotowości do zajęć. • Wspieranie integracji uczniów z doświadczeniem migracyjnym • Rozwijanie idei wolontariatu i pomocy koleżeńskiej.	• Wspólne rozmowy indywidualne oraz monitorowanie postępów w nauce. • Polsko-ukraińskie inicjatywy integracyjne (Opowiem Ci o mojej kulturze). • Udział w akcjach charytatywnych (np. „Szlachetna Paczka", zbiórki dla schroniska, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy).	Cały rok na bieżąco

Zwiększenie odpowiedzialności uczniów za estetykę i mienie szkolne.	• Wdrażanie do dbałości o czystość i porządek na stanowisku pracy i w sali lekcyjnej. • Poszanowanie wyposażenia pracowni przedmiotowych i przestrzeni wspólnych.	• Dyżury klasowe, przygotowywanie gazetek klasowych oraz tematycznych dekoracji sali. • Zapoznanie z zasadami odpowiedzialności materialnej za umyślne zniszczenia.	Cały rok wg harmonogramu
KULTURA – WARTOŚCI, NORMY I WZORY ZACHOWAŃ			
Wdrażanie do przestrzegania zasad kultury osobistej (savoir-vivre) oraz netykiety w sieci.	• Podnoszenie kultury wypowiedzi i unikanie wulgaryzmów. • Promowanie właściwych zachowań w przestrzeni cyfrowej.	• Lekcja wychowawcza: *Moje zachowanie w świecie realnym i wirtualnym moją wizytówką*. • Warsztaty savoir-vivre i kulturalnego komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi.	I i II semestr
Kultywowanie tradycji narodowych, regionalnych oraz wiedzy o Patronie Szkoły I. J. Paderewskim.	• Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich. • Pielęgnowanie tradycji Śląska i Małej Ojczyzny.	• Uroczysty udział w akademiach szkolnych (Święto Niepodległości, Święto Konstytucji 3 Maja). • Projekt klasowy: *I. J. Paderewski – artysta, polityk i patron naszej szkoły.* • Wyjścia do lokalnych instytucji kultury i miejsc pamięci w Katowicach.	Wg kalendarza imprez szkolnych
Rozwijanie krytycznego myślenia oraz odporności na negatywny wpływ mediów i rówieśników.	• Budowanie umiejętności weryfikacji informacji i ochrony przed dezinformacją. • Rozwijanie samokształcenia i motywacji do odkrywania własnych talentów.	• Zajęcia edukacyjne: *Jak nie dać się zmanipulować w sieci i grupie rówieśniczej?* • Prezentacje uczniowskie: *Moje*	II półrocze

		pasje, zainteresowania i plany na przyszłość.	
BEZPIECZEŃSTWO – PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ I ODPORNOŚĆ CYWILNA			
Bezpieczeństwo w szkole i poza nią oraz reagowanie w sytuacjach kryzysowych (MEN 2026/2027).	• Znajomość procedur ewakuacji, sygnałów alarmowych oraz zasad ochrony cywilnej. • Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym w drodze do szkoły i podczas wypoczynku.	• Omówienie Regulaminu Uczniowskiego, BHP w pracowniach oraz instrukcji ewakuacji. • Praktyczny trening zachowania podczas syren alarmowych i zagrożeń pogodowych (blackout). • Pogadanki profilaktyczne przed feriami i wakacjami - *Bezpieczny wypoczynek*.	Wrzesień 2026, Grudzień 2026, Czerwiec 2027
Przeciwdziałanie cyberprzemocy, hejtowi oraz uzależnieniom od substancji i technologii.	• Zwiększenie świadomości zagrożeń cyfrowych (hejt, grooming, uzależnienie od gier). • Profilaktyka uzależnień od e-papierosów, alkoholu i środków psychoaktywnych.	• Lekcja wychowawcza w ramach Dnia Bezpiecznego Internetu: „*Cyberprzemoc – STOP hejtowi*”. • Zajęcia profilaktyczne z funkcjonariuszem Policji / Straży Miejskiej nt. odpowiedzialności prawnej nieletnich. • Pogadanka: *Uzależnienia = utrata wolności i wpływu na własne życie.*	Luty 2027, Marzec 2027
Wdrożenie Standardów Ochrony Małoletnich oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczna.	• Zapewnienie uczniom wiedzy o prawach i miejscach szukania pomocy w kryzysie emocjonalnym. • Przeciwdziałanie agresji rówieśniczej i wykluczeniu.	• Zapoznanie uczniów ze szkolnymi Standardami Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem. • Rozmowy indywidualne, dyżury	Cały rok na bieżąco

		pedagoga i psychologa, udostępnienie telefonów zaufania (116 111).	
INTEGRACJA ZESPOŁU KLASOWEGO I ORIENTACJA ZAWODOWA			
Budowanie więzi grupowej i kultury współżycia w zespole rówieśniczym.	• Tworzenie przyjaznego klimatu w klasie i integracja wszystkich uczniów. • Wspólne świętowanie i kultywowanie zwyczajów klasowych.	• Organizacja wydarzeń klasowych: Dzień Chłopaka, Andrzejki, Mikołajki, Spotkanie Wigilijne, Dzień Kobiet. • Organizacja klasowej wycieczki krajoznawczo-integracyjnej. • Aktywny udział w imprezach ogólnoszkolnych i Festynie Rodzinnym.	Cały rok wg harmonogramu
Wspieranie uczniów w pozawydziałowej orientacji zawodowej i planowaniu przyszłości.	• Odkrywanie mocnych stron, predyspozycji osobowościowych i talentów uczniów. • Zapoznanie ze światem współczesnych zawodów i rynkiem pracy.	• Lekcja wychowawcza: *Moje predyspozycje i talenty – kim chcę zostać w przyszłości?* • Udział w Szkolnym Dniu Kariery oraz Wiosennym Festiwalu Doświadczeń, programie miejskim Katowice Miastem Fachowców	I i II półrocze (Grudzień / Kwiecień)

HARMONOGRAM MIESIĘCZNY – BEZPIECZEŃSTWO, ODPORNOŚĆ CYWILNA I PIERWSZA POMOC (MEN 2026/2027)

MIESIĄC	BEZPIECZEŃSTWO	ZAGROŻENIA KRYZYSOWE	PIERWSZA POMOC
Wrzesień 2026	BHP w szkole, drodze do szkoły i pracowniach	Procedury ewakuacji i sygnały alarmowe w szkole	Sprawdzanie przytomności, oddechu i wzywanie służb (112, 999)

Październik 2026	Widoczność na drodze i bezpieczne poruszanie się po zmroku	Bezpieczeństwo pożarowe w domu i obiekcie szkolnym	Układanie poszkodowanego w pozycji bocznej ustalonej (bezpiecznej)
Listopad 2026	Cyberbezpieczeństwo, higiena cyfrowa i ochrona danych w sieci	Ochrona przed dezinformacją i paniką w sytuacjach kryzysowych	Podstawy resuscytacji krążeniowo-oddechowej (RKO) na trenażerze
Grudzień 2026	Bezpieczeństwo podczas zimowych warunków atmosferycznych	Zagrożenia zimowe i blackout (domowy zestaw przetrwania)	Pierwsza pomoc przy wychłodzeniu organizmu, odmrożeniach i stłuczeniach
Styczeń 2027	Bezpieczny wypoczynek podczas ferii zimowych	Tlenek węgla (czad) – niewidzialne zagrożenie w domach	Postępowanie przy zadławieniach i zakrztuszeniach (rękoczyn Heimlicha)
Luty 2027	Dzień Bezpiecznego Internetu – przeciwdziałanie hejtowi	Komunikaty i syreny alarmowe ochrony ludności cywilnej	Tamowanie krwotoków, stosowanie opatrunków i bandażowanie ran
Marzec 2027	Profilaktyka używek, alkoholu i e-papierosów	Procedura zachowania w obiekcie publicznym w sytuacji kryzysowej	Pierwsza pomoc przy oparzeniach termicznych i chemicznych
Kwiecień 2027	Bezpieczeństwo w ruchu drogowym (hulajnogi, rowery)	Koncepcja osobistego plecaka ewakuacyjnego (zapas na 72h)	Zasady użycia automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED)
Maj 2027	Bezpieczeństwo nad wodą, w lesie i na szlakach	Ekstremalne zjawiska pogodowe (nawałnice, burze, udar słoneczny)	postępowanie przy ukąszeniach, użądleniach oraz wstrząsie anafilaktycznym

Czerwiec 2027	Bezpieczne wakacje i poruszanie się w nieznanym terenie	Aplikacje ratunkowe (np. „Ratunek”) i znajomość numerów alarmowych	Podsumowujący praktyczny tor przeszkód udzielania pierwszej pomocy

PLAN WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY – KLASY 8

CELE	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	TERMIN	ODPOWIEDZIALNI
Zdrowie - edukacja zdrowotna	Działanie na rzecz własnego zdrowia, sprawności fizycznej, prawidłowej postawy i zgrabnej sylwetki poprzez uprawianie sportu i propagowanie aktywnych form wypoczynku na świeżym powietrzu.	Współpraca ze szkolną pielęgniarką. Kształtowanie nawyku przyjmowania właściwej postawy ciała (dostosowanie wysokości ławek do wzrostu uczniów, kontrolowanie postawy uczniów podczas zajęć).	cały rok	wychowawca
	Promocja zdrowego i aktywnego stylu życia (w tym zdrowego odżywiania).	Pogadanki, gazetki klasowe.	cały rok	wychowawca
	Uświadomienie psychospołecznych aspektów zdrowia, wdrażanie do radzenia sobie z negatywnymi reakcjami własnymi i innych.	Lekcje wychowawcze. Rozwiązywanie konfliktów, omawianie problemów klasowych, zwracanie uwagi na sytuacje powodujące stres u uczniów. Lekcje wychowawcze: Strategia egzaminacyjna, Ostatnie dni przed egzaminem	na bieżąco kwiecień 2027 maj 2027	wychowawca

	Motywowanie do działania i odpowiedzialność za własne wybory.	Udział w Festiwalu Nauki. Lekcje wychowawcze z elementami planów dotyczących wyboru szkoły ponadpodstawowej i zawodu: Egzamin i rekrutacja 2027, Oferty szkół, rankingi i marketing. Lekcje wychowawcze omawiające predyspozycje, mocne i słabe strony, talenty: Liceum, technikum czy branżowa szkoła I stopnia, Rekrutacja do szkół ponad-podstawowych, Wybieram szkołę świadomie.	grudzień 2026 październik 2026 listopad 2026 styczeń 2027 marzec 2027 kwiecień 2027	wychowawca
	Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za organizację swojego czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań i zaspokajanie potrzeb.	Lekcje wychowawcze omawiające predyspozycje, mocne i słabe strony, talenty: Półmetek klasy VIII, Stres, presja wyniku, przeciążenie. Lekcje wychowawcze: **Audyt bezpieczeństwa i dobrostanu w okresie egzaminu,** Po egzaminie, Kończymy szkołę podstawową	II półrocze styczeń 2027 luty 2027 kwiecień 2027 czerwiec 2027 czerwiec 2027	wychowawca
	Kształtowanie postaw proekologicznych.	Udział w akcji "Sprzątanie świata". Dzień czystego powietrza	wrzesień 2026 listopad 2026	wychowawca
	Pierwsza pomoc	Lekcje wychowawcze dotyczące udzielania pierwszej pomocy: **Pierwsza pomoc**	Luty 2027 na bieżąco	wychowawca
Relacje - kształtowanie postaw społecznych	Kształtowanie umiejętności bycia asertywnym i rozwijanie empatii.	Lekcje wychowawcze dotyczące asertywności, empatii, tolerancji, właściwych relacji z rówieśnikami oraz dorosłymi.	cały rok	wychowawca
	Motywowanie uczniów do rzetelnego wywiązywania się	Lekcje wychowawcze dotyczące obowiązków ucznia, odpowiedzialności, konsekwencji braku	na bieżąco październik 2026	wychowawca

	z obowiązków: frekwencja, przygotowywanie do lekcji, odrabianie zadań domowych.	odpowiedzialności, itp. : Klasa VIII bez chaosu, Motywacja bez perfekcjonizmu		
	Zwiększenie odpowiedzialności uczniów za estetykę klasy, szkoły i jej otoczenia.	Dbanie o czystość i porządek. Wpajanie uczniom zasad poszanowania mienia szkolnego. Wykonywanie dekoracji klasy według potrzeb.	na bieżąco wg harmonogramu	wychowawca zespół klasowy
	Rozwijanie umiejętności aktywnego uczestniczenia w życiu klasy i szkoły.	Wybór samorządu klasowego, przydział obowiązków. Wybór przedstawicieli do samorządu szkolnego. (Samorząd klasowy) Ustalenie tematyki gazetek ściennych oraz uczniów odpowiedzialnych za ich wykonanie. Udział w uroczystościach i imprezach szkolnych. Festyn szkolny.	wrzesień 2026 wg harmonogramu czerwiec 2026	wychowawca
	Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych.	Zaangażowanie uczniów w akcje mające na celu uwrażliwienie ich na potrzeby innych (ludzi, zwierząt, środowiska) - min. akcja "Sprzątanie świata", udział w zbiórkach	cały rok według potrzeb	wychowawca
	Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych.	Lekcje wychowawcze dotyczące zasad BHP. Lekcje wychowawcze na temat szkodliwości używek i nałogów. Lekcje wychowawcze dotyczące pierwszej pomocy	na bieżąco	wychowawca

Kultura - wartości, normy i wzory zachowań	Wdrażanie do przestrzegania zasad dobrego wychowania	Pogadanki przypominające obowiązujące zasady.	w razie potrzeb	wychowawca
	Kultywowanie tradycji narodowych.	Udział uczniów w akademiach i apelach z okazji świąt narodowych. Uczenie szacunku dla symboli narodowych i sztandaru szkoły. Lekcje wychowawcze "Święto Niepodległości" oraz "Konstytucja 3 Maja".	wg harmonogramu cały rok listopad 2026, maj 2027	wychowawca
	Rozwijanie pozytywnego stosunku do kształcenia i samokształcenia.	Pomoc koleżeńska. Święto Edukacji Narodowej.	w razie potrzeb październik 2026	wychowawca
	Rozwijanie krytycznego myślenia w odniesieniu do negatywnych wpływów rówieśników i mediów.	Lekcje wychowawcze na temat bezpieczeństwa w kontaktach z rówieśnikami.	cały rok	Wychowawca
Bezpieczeństwo - profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Bezpieczeństwo w szkole i poza nią.	Pogadanki: - Bezpieczna droga do szkoły, BHP w szkole i poza nią. - Bezpieczne ferie zimowe, bezpieczne wakacje. (**Bezpieczne ferie**. **Bezpieczne wakacje**) Przypominanie zasad bezpiecznego spędzania przerw oraz zachowywania się na imprezach szkolnych. Przypominanie zasad zachowywania się podczas wyjść i wyjazdów poza teren szkoły.	wrzesień 2026 styczeń 2027 czerwiec 2027 i cały rok na bieżąco na bieżąco	wychowawca

		Egzekwowanie przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Lekcje wychowawcze: **Bezpieczny start w klasie VIII**, **Nagłe zagrożenie**	na bieżąco wrzesień 2026 październik 2026	
	Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i dostarczanie wiedzy o instytucjach świadczących pomoc.	Lekcje wychowawcze dotyczące zdrowia psychicznego oraz higieny psychicznej. Lekcje wychowawcze: **Plan kontaktu w sytuacji trudnej**, **Odpowiedzialna pomoc w zagrożeniu,** **Ewakuacja, schronienie i komunikacja**	cały rok listopad 2026 grudzień 2026 maj 2027	wychowawca
	Przeciwdziałanie agresji i przemocy wśród uczniów.	Rozmowy z uczniami. Rozmowy z rodzicami. Współpraca z pedagogiem i psychologiem szkolnym. Pogadanki wychowawcze dotyczące radzenia sobie z emocjami.	według potrzeb według potrzeb cały rok	wychowawca
	Przeciwdziałanie nadużyciom powstającym w związku z rozwojem i użytkowaniem technologii informatycznej.	Lekcja wychowawcza: Cyfrowa tożsamość i reputacja.	listopad 2026	wychowawca
	Przeciwdziałanie uzależnieniom i ryzykownym zachowaniom.	Pogadanki. Lekcje wychowawcze: Nękanie i cyberprzemoc, Kryzys psychiczny i sieć pomocy	w ramach potrzeb grudzień 2026 marzec 2027	wychowawca
	Zwiększenie świadomości dotyczącej zagrożeń, w tym zagrożeń w sieci.	Lekcja wychowawcza: **Dezinformacja, deepfake i panika**	marzec 2027	wychowawca

Integracja zespołu klasowego	Wyrabianie kultury współżycia w grupie.	Organizacja imprez klasowych: - Dzień Chłopaka - Andrzejki - Mikołaj - Spotkanie wigilijne (Boże Narodzenie w kulturze) - Wielkanoc w kulturze i regionach Organizacja klasowej wycieczki Udział uczniów w imprezach ogólnoszkolnych	wrzesień 2026 listopad 2026 grudzień 2026 grudzień 2026 marzec 2027 wg harmonogramu	wychowawca

PLAN WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY ŚWIETLICA SZKOLNA

OBSZAR	ZADANIA
Zdrowie – edukacja zdrowotna	Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki. Kształtowanie prawidłowych postaw do osób chorych. Kształtowanie prawidłowych nawyków i postaw prozdrowotnych u dzieci. Działania w świetlicy w kontekście zmian w polskiej szkole stanowią doskonałe, praktyczne uzupełnienie i przygotowanie młodszych uczniów do zdobywania wiedzy o zdrowiu poprzez zabawę, doświadczenia i codzienne zajęcia edukacyjne. Świetlica szkolna w swoich programach i innowacji pedagogicznej pt. „Mam w głowie zdrowie” opiera się na interdyscyplinarnym podejściu do zdrowia.

	W świetlicy realizujemy działania na rzecz własnego zdrowia, sprawności fizycznej oraz propagowania aktywnych form wypoczynku na świeżym powietrzu. Realizujemy projekt „Klasa w terenie” - turnieje sportowe oraz szeroko pojętą rekreację na boisku szkolnym. Poszerzanie u uczniów wiedzy na temat zdrowego odżywania. Uświadomienie wpływu zdrowej diety na samopoczucie i rozwój. Rozwijanie umiejętności dokonywania zdrowych wyborów żywieniowych. Zorganizowanie dużej akcji dla uczniów z klas I – III pt. „Świetlicowy Dzień Zdrowia”. Świetlica szkolna bierze udział w pracach zespołu ds. Promocji Zdrowia co pozwoliło uzyskać w tym roku szkolnym Krajowy Certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie nadany przez Ministra Edukacji Narodowej.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych. Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń. Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb i zgodnej współpracy z innymi oraz zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi. Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności (klasy, świetlicy, szkoły). Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym ludziom oraz uwrażliwienie też na potrzeby bezdomnych zwierząt. Umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów. Wspieranie funkcji wychowawczej rodziców i pozyskiwanie ich do współpracy na rzecz społeczności szkolnej. Wspomaganie u uczniów nabywania umiejętności działania w różnych sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych. Przygotowanie uczniów do życia w warunkach współczesnego świata, w tym również warunkach zagrożeń. Integracja klas pierwszych. Integracja klas II i III. Właściwa komunikacja w rozwiązywaniu sytuacji trudnych w grupie rówieśniczej. Rozpoznanie potrzeb emocjonalnych dzieci ukraińskich i pomoc w ich zaspokajaniu. Udzielanie wsparcia podczas kształtowania relacji pomiędzy uczniami polskimi i ukraińskimi – pomoc w integrowaniu się z polskimi dziećmi. Budowanie pozytywnego klimatu społecznego w grupie świetlicowej, integrowanie wychowanków oraz rozwijanie ich kompetencji społeczno – emocjonalnych. Wdrażanie do przestrzegania wspólnie

	ustalonych norm i kontraktu świetlicowego. Kształtowanie umiejętności współpracy w zespołach zadaniowych i podczas zabaw. Rozwijanie empatii, szacunku dla odmienności oraz postawy pomocy koleżeńskiej. Nauka radzenia sobie z emocjami i rozwiązywania sporów bez agresji w relacjach z rówieśnikami. Wdrożenie w świetlicy szkolnej innowacji pedagogicznej „Kompas emocji”.
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiadania się. Kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła. Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym. Uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność. Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji. Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia. Przygotowanie do radzenie sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów. Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną. Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji. Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania. Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw. Motywowanie do samodzielnej pracy oraz do współpracy w grupie. Kształtowanie postawy poszanowania swojej i cudzej własności. Wspieranie zdrowia emocjonalnego, psychicznego, umysłowego poprzez propagowanie kultury czytania „Cała Polska czyta dzieciom”. Budowanie polskiej świadomości narodowej wśród uczniów z Ukrainy przy jednoczesnym

	szacunku do kultury ukraińskiej. Kształtowanie zasad kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych (teatr, kino, muzeum). Nauka kultury słowa i komunikacji. Stosowanie zwrotów grzecznościowych w życiu codziennym. Rozwiązywanie konfliktów bez przemocy i szacunek dla rówieśników. Poznawanie polskich tradycji ludowych i świątecznych (Andrzejki, Mikołajki, Boże Narodzenie, Wielkanoc). Poznawanie lokalnych twórców, strojów i pieśni ludowych. „Moja mała ojczyzna" – kultura, historia i zabytki naszego regionu. Świat teatru i kina – tworzenie własnych teatrzyków kukiełkowych. Występ w świetlicy szkolnej Teatru Lalek Kukiełka. W świetlicowych zajęciach edukacyjnych wpajamy uczniom patriotyzm, przywiązywanie do barw narodowych i tradycji. Organizacja zajęć czytelniczych – „Podróże między stronami książek". To lubię czytać" – burza mózgów. Prezentacja różnych form czytelnictwa. Czytanie bajek pisanych przez uczniów. Zajęcia czytelnicze z pracownikami MBP nr 23.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Omówienie z uczniami Regulaminu Świetlicy Szkolnej, Regulaminu Stołówki oraz procedur obowiązujących na terenie szkoły. Omówienie zasad bezpiecznego korzystania ze sprzętów znajdujących się w sali świetlicowej. Omówienie zasad obowiązujących podczas zajęć świetlicowych. Przypomnienie zasad obowiązujących podczas bezpiecznej drogi do i ze szkoły. Class Dojo – nowy rok, nowe wyzwania TIK. Działania w świetlicy szkolnej w zakresie zdrowia psychicznego, profilaktyki przemocy. Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. Profilaktyka uzależnień behawioralnych. Zacieśnianie współpracy ze szkolnymi specjalistami w celu zapewnienia spójnego wsparcia w opiece nad dziećmi w świetlicy.